

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-uteza 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjutányosabb számitással, díjzabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-uteza 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NEPTANITÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

A hadsereg és a nemzeti termelés.

Az általános jólét hiánya, a városi és mezőgazdasági proletároknak ijesztő szaporodása, közgazdasági téren élénk eszmecsere szolgálta okot: miként lehetne a nemzeti termelést fokozni, miként lehetne az országnak földmivelőit intenzív gazdálkodásra rávezetni, hogy a föld megteremje azt, a mire szükségünk van! A jó gazda a mikor év végén megcsinálja gazdasági mérlegét és azt veszteséggel lezárja, nemcsak arra fog gondolni, hogy jövedelmeit a jövőben megkészszeresse, hanem, hogy a kiadásait is ahol lehet, redukálja. Ezuttal én sem kívánok azzal foglalkozni, miként lehetne a nemzeti termelést kétszeresére telrugtatni, de foglalkozni kívánok egy kiadási tétellel, mely a mi országos költségvetésünkben ugyancsak csinos kis összeggel fordul elő; jelesen foglalkozni kívánok azzal, miként lehetne a mi óriási hadügyi kiadásunkból megmenteni valamit a nemzeti termelés számára!

Nincs egy pillanatra sem szándékomban, hogy talán ama legujabb

keletű négyszáz milliós hadügyi követelés ellen beszéljek, mely a politikusok szerint, méhében hordozta e mai, immár komoly alkotmány válsággá fejlődött politikai helyzetnek csiráit! Nem politizálok és nem beszéllek sem az új puskák, sem az új ágyuk ellen! Egyszerűen jelezem, hogy hadseregére még minden ország ráfizetett! Milliókat harcol el az országtól a hadsereg, a nélkül hogy fillér értékű munkával járulna hozzá a nemzeti termeléshez. Ne mondja senki nekem, hogy egy jó háború helyrehoz mindent! A történelem nem sok ilyen szerencsés kimenetelű háborúról számol be! Vagy talán, ha a legujabb történelmi eseményeket nézzük, a kis Mandsuria meghozza, a mikádónak a befektetett milliárdok kamatait? Vagy talán az orosz haditengerészet évszázados munkáját kifizette mostani közel három milliárd koronás háborúja?

De seperjünk a saját házunk előtt.

A mint nagyon jól tudjuk, a mikor az ujoncz bevonul a kaszárnyába, teljesen megváltozott viszonyok és körülmény közé kerül. Vállairól egyszerűen leesik a létfenntartás terhe! Ruhát, élelmet és zsoldot kap! Kapja pedig ezt a nemzeti termelésből, a

melyben semminemű munkával részt nem vesz! Mert talán a czélbalövést vagy a szalutálást nem nevezhetjük produktív munkának!

A hadsereg tehát nemcsak hogy a legjobb százezer vagy nem tudom hány ezer munkaerőt szakítja ki a nemzeti termelésből, hanem még eme munkaerők létfenntartását is ráteszi a nemzet vállaira!

Óriási és kétszeres veszteség ez a mi állami háztartásunkban! Ebből a veszteségből legalább valamit meg kell mentenünk! Nagyon észszerű és helyes tehát arra gondolnunk, hogy a mikor az országnak legjobb munkaerői improduktív munkára vannak kárhóztatva, a munkaidő egy nagyon kevés része olyan munkára fordíttassék, mely a nemzeti termelésben részt vesz!

Ezt a gondolatot szem előtt tartva már most, ha a nyers fizikai erőknél katonai kimunkálására a munkaidőnek csak háromnegyed részét vesszük fel, az egynegyed munkanapot pedig valamely produktív munkára fordítjuk, 100 ezer békelétszám mellett megmentünk a nemzeti termelés számára egy évben két millió ötszázezer munkanapot, vagy koronájával számítva

TÁRCZA.

Nem egyszerre...

Nem egyszerre hull minden a földre le,

Ha szélporzik a zimankós ősz dere:

Rózsái a tavasz, nyárnak

Lassan szállnak, hulldogálnak...

Lassan, halkán; s ha már tartó minden,

— Jó a tél, hogy rá szemfödőt hintsen!

Nem egyszerre száll el minden örömünk!

Lassan nő az ijesztő árny mögöttünk...

Mig beolvad a vak éjbe,

Mig egyszer azt vesszük észre:

Hajunk deres, kihűlt szívünk lángja

... S valaki a szemünket lezárja!!

SZENDRŐI JÓZSEF.

Az ó-kori rabszolgaságról.

Irta: Zsigmond János.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

(Folytatás és vége)

És hogyha Plató, egy ilyen nagy tudós is így gondolkozott, elképzelhetjük a többiek gondolkozásmódját. Némely helyeken szokásban volt a rabszolgákat az év bizonyos napján nyilvánosan megkorbácsolni, hogy szol-

gai állapotukra emlékeztessék őket. Ily bánásmód s az alacsony, megvetett helyzet mellett nem csodálhatjuk, ha a rabszolgák nagyobb része teljesen megromlott, elállatiasodott. Rájuk nézve más cselekvési mód nem létezett, mint uraik legszeszélyesebb s legaljasabb akaratát ellenállás nélkül s föltétlenül teljesíteni, mert hallatlan eset lett volna, ha a rabszolga ellenállt volna ura akaratának. Egyedüli kilátásuk a szabadságra az volt, ha megszökhettek az erdőbe és zsványok lettek.

Természetes, hogy ezek a szerencsétlenek sokszor végső elkeseredésükben tömegesen fegyvert fogtak uraik ellen s ilyenkor leirhatatlan jelenetek keletkeztek. Számuk ugyanis néhol igen nagy volt s ha egyesült erővel támadtak uraikra, rémületet okozhattak mindenfelé. Hogy számukról fogalmunk legyen, csak néhány adatot hozok fel. Egy Crassus nevű gazdag rómainak csak kömi-ves rabszolgája 500 volt, kiket munkára kiköleszönt. Cájusnak volt 5000, sőt azt is írják, hogy némely dúsgazdag rómainak 10—20 ezer is volt. Fennmaradt egy Claudius Isidorus nevű rómainak végrendelete, melyben panaszkodik, hogy a temérdek veszteségek miatt a polgárháborúkban csupán 4156 rabszolgát, 5000 pár ökröt stb. hagyhatott hátra.

Ebből is láthatjuk, hogy a rabszolgák emberlétükre a barmokkal együtt az ingó vagyonhoz tartoztak. Egy izben indítványoz-

ták Rómában, hogy — mint a görögöknél is volt — a rabszolgák különös öltözetet viseljenek; de valaki figyelmezteté társait a veszélyre, mely abból eredne, ha a rabszolgák észrevennék, mily kevesen vannak a szabad emberek. Egy afrikai özvegy asszony, egy mezei lakkal együtt 400 rabszolgát adott át fiának: pedig az örökség nagyobb részét maga számára tartotta.

Ritkán jutott valamely rabszolga abba a szerencsés helyzetbe, hogy fölszabadított. Ha gazdájuk jóindulatu volt, a rabszolgák megtakaríthattak maguknak egy kis pénzt s idővel, de csakis váltságdíj által megválthatták szabadságukat. Hogy ez a fölszabadítás ritkán történt, annak oka mindennek felett a kapzsiság volt. Láttuk ugyanis, hogy a rabszolga vehető és eladható volt, tehát vagyont képviselt, úgy hogy az ingyenes felszabadítás egyforma volt azzal, mintha az illető ur a rabszolga árát a sárba dobta volna. Ilyen önzetlenségek azonban a pogány korban nagyon ritkán fordultak elő. Az ilyen szabadon bocsátottak és uraik közt bizonyos kegyeletes viszony állott fenn, uraik iránt mindig bizonyos kötelmeik voltak: nevezetesen kötelességük volt uraikat találkozáskor üdvözölni, náluk tisztelni és engedelmisséget tanusítani, őket ajándékban, segélyben részesíteni, támogatni s ha a szükség úgy kívánta, el is temetni.

Nem egy példáját látjuk a történelem-

egy munkanapot, két millió ötszáz-ezer koronát!

Kétszáz ezer békelétszám mellett kitenne ez, kerek tizenötmillió koronát!

Ne vádoljon senki utópiával! A munkaidőnek ezt a csekély részét fel lehet használni anélkül, hogy a hadsereg érdekei általa csorbát szenvednének! Természetes, hogy kevesebbet kérnénk a fölsleges parádé kirukkolásokból! Az a kérdés pedig azt hiszem, nem képezne megoldható problémát a hadvezetőségre, miként lehetne p. o. Magyarországnak fa, vas, bőrmunkásait, földmivelőit, végzett mérnökeket, erdészeit és gazdaszait egy-egy helyen koncentrálni! Talán az sem lenne nagy furcsaság a hadvezetőségek, ha a kaszárnyák körül egy kis mezőgazdaság, erdő, vagy bányagazdaság fejlődne ki, vagy ha a kaszárnya egy-egy kézműipari centrum lenne!

Az óriási hadügyi költségvetésekből valamit megmenteni a nemzeti termelés számára, csak ilyesféle utómódon lehet! Nemcsak állami háztartásunk egyensúlyát fogjuk megmenteni a felbillenéstől, hanem szociális célokat is fogunk vele szolgálni! Elérjük vele azt, hogy a hadseregben nem fog megszakitódni kinek-kinek előbbi életpályája, sőt folytatást, talán magasabb kiképezést is nyer! Ennek a kérdésnek szociális megvilágításáról azonban csak a jövő alkalommal!

Kirchner József.

— Folytatjuk. —

A Sárköz utjai.

Sárköz! Találó név, kivált ha egy kicsit önkényesen etimologizálunk. Sárköz, annyi, mint — sár közti vidék, amelynek t. i. a sárhoz van köze, de egyébként semmihez, mert az ilyen locs-pocsos időben egy-

ben, hogy a rabszolgák fölláztak azon elhatározással, hogy iszonyu kegyetlenséggel sulyosított lánczaikat széttöröndik. Ezek egyike az a borzasztó rabszolga háború volt, mely Spartacus nevéhez fűződik. A háború először Szicília szigetén tört ki, majd áttért Olaszországra is, mindenütt százezrenként keltek föl a rabszolgák s még a hadban jártas rómaiaknak is sok gondot okoztak. Habár az ily gyülekezés népe könnyen diadalra vergődik is vak dühében, könnyen legyőzi azt a ravasz politika, vagy a szigorúan kezelt fegyver. Ugy mondják, hogy egy millió rabszolga életébe került ez a lázadás. Végre csak ezren maradtak életben a lázadók közül s a rómaiak ezeket a vadállatokkal való küzdelemre ítélték. De bátran akartak meghalni s mielőtt a vadállatok rájuk eresztették volna, egymást ölték meg a czirkuszban a római nép nagy multságára.

Ez volt főbb vonásokban a rabszolgás intézménye, mely az ókorban annyira meggyökerezett volt, hogy emberi kéz annak megszüntetésére nem volt elégséges. Végre elérkezett az idők teljessége. Isten mintegy megszokva az emberek borzasztó tévelygéseit, meg azokat a hajmeresztő kegyetlenségeket, miket egymással szemben elkövettek, ígéretéhez hűen elküldé a már év ezredek előtt

szerűen megközelíthetetlen. Nevezhetnénk Tolnavármegye, sőt az ország — szegényének is, mert nem hisszük, hogy vagyonosabb vidék jobban el volna zárva a világtól. Pílisen az idén bírót sem lehetett választani, a — sár miatt, de haj, ezért Sárpilis. A főszolgabíró nem tudott odáig jutni. Ócsény, Decs, Alsónyék is megfulhat a saját zsirjában; megesezt, hogy már október hó végén szánkón jártak itt, de nem a hó, hanem a nagy sár miatt. Igaz, a két elsőnek van vasút állomása is, de odáig legfeljebb kormányozható léghajón juthatnak ki, ez pedig ma még egy kicsit drága. De hát mért nem csinálnak köves utat? Ez az észszerűnek látszó kérdés tolakodik legelőször is az ember ajakára. Reá úgy felelnek egyesek: Először nem lakik a községben vármegyei potentát, akiért érdemes volna a kiépítéssel járó meglehetősen nagy költséget a vármegyének nyakára vállalni. Másodszor pedig annak az öt szittya magyarnépnek nem hajlós a dereka. Nem úgy tánczol, a hogy füttylnek, pedig ha úgy tánczoltak volna, ma már könnyen — füttylnének.

Hát van ebben is némi igazság. Tény, hogy a Sárköz, kivált választások idején az igéret földje. A követjelöltek mindég megígérik a pompás köves utat, de aztán, kivált ha a jelölt elbukik, alszik az ügy a jövő követválasztásig. Most ugyan a vármegye elég jó akarattal volt irántuk, elhatározta a szekszárd—keselyűsi törvényhatósági közutból kiágazó. Ócsény, Decs és Pílis községeken át Várdombig vezető községi utnak a törvényhatósági uthalálza. ba való jelöltét. A kereskedelemügyi miniszter azonban így válaszolt a vármegye határozatára:

„Az 1905. évi 1993. sz. a. kelt rendeletben ezen utra vonatkozólag kitejtett álláspontot ez uttal is fenntartom s megjegyzem, miképp czélszerűbbnek találom, ha a cím, eme utnak a törvényhatósági uthalálzatba való felvétele helyett, inkább a most is a törvényhatósági uthalálzatba tartozó pílisi, decsi és ócsényi vasuti hozzájáró utaknak az illető községek belterületén át való megfelelő meghosszabbítását határozná el.“

Az ürdögbe is, nem az a fontos, hogy az uthalálzatok milyen kategóriájába osszák be a sárközi utakat, de hogy végre valahára megcsinálják. Mert hisz azt, a mit a miniszter kíván, t. i. a vasuti hozzájáró

megígért szabadítót. S ez a szabadító Augustus császár uralkodása alatt megszületett a betlehemi istállóban s a mily szegényen született, oly szegényesen élt mindvégig, hogy első sorban is azoknak legyen vigasztalója és gyámolítója, a kik legjobban rászorulnak erre, mert legtöbbet szenvednek, t. i. a szegényeknek és elnyomottaknak. Jézus főnhangon hirdeti, hogy minden ember a mennyei Atyának gyermeke! S ez hadizenet volt a rabszolgáság ellen, mert kimondja, hogy Isten előtt mindenki egyforma, születésük bár biborban vagy rongyok között, tehát el van ezzel itélve a rabszolgákkal való bánásmód, s el az egész rendszer. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat! ezen szavakban pedig a szeretet parancsa hangzik fel, melyre oly nagy szüksége volt a világnak, főleg a szenvedőknek, a rabszolgák millióinak.

Tehát az Istenre magára volt szükség, hogy a földre jöjjön, hogy isteni tekintéllyel mondja szemébe a műveltségben s tudományosságban elbizakodott, gőgös ókori világnak, hogy egész tudományosságod semmit sem ér, egész fényes műveltséged csak szem kápráztató üres pompa, mert az emberiség törvényének első paragrafusát sem tudod, mely így szól: Szeresd Istenet minde-

utaknak kiépítését, tudomásunk szerint Ócsény Decs szívesen teljesítené ünerejéből, vármegyei, állami segítség nélkül is.

Utat tehát a Sárköznek minden áron! Mert elvégre ez a környék Szekszárd — éléstára. Ez a nagy elszigeteltség az oka főképp az itt tapasztalható nagy drágaságnak.

Fent, a miniszteri bíróban nem czirkalommal kell elbírálni az utak szükséges voltát, de tekintettel kellene lenni egy egész vidék boldogulására. S ha ez nem, már csak az is elég ok lehet a méltányos kivánság teljesítésére, hogy Ócsény 3861 kor. 48, Decs 4870 kor. 45, Sárpilis 939 kor. 77, Alsónyék 1978 kor. 46 fillérrel, tehát ez a négy község évente 11640 kor 16 fillérrel járul a vármegye utadójához, a melyért eddig még egy fillérnyi rekompenzációt sem kapott.

Tolnavármegye igen tisztelt bizottsági tagjaihoz szólunk tehát. Tekintettel kell lenniök Szekszárd fontos érdekeire. Nem szabad e fajta döntésekkel megelégedni. Felesleges bennünket arra kioktatni, hogy hova soroljunk egy-egy utat. Ismerjük mi a magunk szükségét. Felszüre kell hozni ezt a kérdést újból s nem egyszer, de ha kell, százszor. Minket csak nem vádolhat senki szélsőséggel, de igazán felháborodik az ember azon a szükkeblü eljárásán, amellyel vasuti és közuti dolgainkat odafenn kezelik. Pirulnunk kell botrányos vasuti állapotaink miatt s ez a sárközi utállapot se különb. — Szekszárd fejlődhetése, közéletmezése, a pesti embernél drágábban élő tisztviselői kar, megérdemel annyit, hogy a Sárköz, amely mi reánk s a melyre mi is rá vagyunk utalva, megszűnjék az év bizonyos évszakjaiban ama bizonyos földrajzi forgalom lenni: vagyis legyen megközelíthető, nem mint az északi sark, vagy pedig a legsötétebb Afrika belseje...

A póttartalékosok felsegélése.

Nemcsak hazafias, de nemes emberbaráti cselekedetet végez az a lelkes rendező-bizottság, amely Szekszárdon, gróf Apponyi Géza védnökségével, a póttartalékosok családjainak felsegélése céljából a mai napon nagyobb szabású tánczestély rendezésén fáradoz.

nek fölött és szeresd felebarátodat, mint önmagadat!

Természetes, hogy a rabszolgáság intézménye nem szűnt s nem szűnhetett meg azonnal, mert veszélyes lett volna azt mondani egyszerre a rabszolgáknak: Ti szabadok, uraitokkal egyenlők vagytok! Ez veszélyes lett volna, mert a százados rabszolgáságban élő népelemek nem tudtak volna mindjárt élni a visszanyert szabadsággal, mert nem szoktak hozzá, ép úgy, mintha egy gyermeknek egyszerre azt mondanók: szabad vagy, tégy a mint jónak látod! Ez a gyermek bizonyára rosszul használná fel az így hirtelen nyert szabadságot. Fokozatosan kellett e téren is haladni s Jézus csakugyan a rabszolgák közé magvat vetett el, a szabadság magvat, mely százados mulva fokozatosan megtermi a gyümölcsöt. A mit e téren tenni kellett és lehetett, megtette az egyház. Naponként tiltakozott a megrögzött rabszolgáság ellen. S míg a rabszolgából szolga, ebből ismét szabad munkás nem vált: a hol az evangéliom hirdettetett, legalább megszűntek azok a kegyetlenségek, melyek eddig napirenden voltak; meghatározottak a napok, mikor nekik is pihenés engedtetett, megszentelve azokat vigasztalásaiban az imádság- és oktatásnak, melyet a pap min-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínhogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára tvegenként 4.— korona.

Istennek tetsző cselekedet a nyomorultak, szűkölködők megsegítése, de kétszeres értéke van minden egyes koronának, ha tudjuk, hogy annak minden egyes fillérére ma, annyira szükséges és kívánatos hazaszeretetet aranyozza be.

Sikert, fényes erkölcsi és anyagi eredményt kívánunk a nemes mozgalomnak s midőn a mai napon megkezdjük a jegy megváltásából befolyó összegek nyilvános nyugtázását, örömmel konstatáljuk, hogy vármegyénkben magasan csapkod a hazafias érzés lángja s lobogó lelkekben és csengő koronákban nincsen hiányosság!

*

Folyó hó 6-ig jegyeiket megváltották:

200 koronával: báró Drasche Richárd. **100 koronával:** gróf Apponyi Géza. **53 koronával:** Jeszenszky Andor. **25 koronával:** gróf Apponyi Sándor. **20 koronával:** Bernrieder János, Bezerédy Pál, Bartal Béla, Tolnamegyei takarékpénztár. **10 koronával:** báró Jeszenszky György, Holndonner Ferencz, Bezerédy Andor, Spitzer Gyula, Rosmayer Ferencz, Varga János, gróf Széchenyi Domokos, dr. Hirsch Sándor, Kiss István, Hanzély János, Vörösmarthy István, Morvay és családja, Streicher József, Fantus Fülöp, Kovács Sebestyén E., Streiter Zsigmond, dr. Kiss Ernő és neje, Soos Károly, Takács Pius, id. Koleszár Ferencz, dr. Zavaros Gyula, Weber János, Döry Ernő, özv. Kelemen Józsefné. **8 koronával:** Fáy Henrik, gróf Széchenyi Sándor, Molnár Sándor, Honig Dávid. **7 koronával:** Tiring Vilmos. **6 koronával:** Mayer Antal, Hagymássy Károly, Hellerman Antal, Szentés János, Schwartz Márkus, Nagy Lajos, Wagner Samu. **5 koronával:** Lovászy Gábor, báró Jeszenszky István, Pártos Zsigmond, dr. Jozgits János, Rüll Nándor, Paál József, Sztankovanszky Imre, Rinaldi Ottó, Magyar Miklós, Engelman Gyula, dr. Nozdroviczky Ferencz, Dobler Miksa, Szakács József, Slichterle János, Kálmán Endre, Kovarcz József, Tornallyay Miklós, Feresák Ferencz, Lamm Mór, Dobrovicsky Kálmán, Ruppert Heinrich, dr. Schwarz Viktor, özv. Becker Jakabné, dr. Piringer József, Hirsch Ignác, Brogli Béla, Szekszárdi takarékpénztár, Sárszentlőrinczi hitelszövetkezet, Szombathelyi Lajos, Tamási takarékpénztár, Bun Gusztáv. **4 koronával:** Apáth Alajos, Bernstein Jakab, Francis Ferencz, Offenmüller Zsigmond, Zlinszky József, Péter Ádám, dr. Stollár Sándor, Rieder Ödön, Neubauer Károly, Reinitz Gábor, Prickler Károly, Deutsch Mór, dr. Neumann János, Schultheisz H., Pápe László, Szévald Mór. **3 koronával:** Döry József, Urtika Elza, Csery István, Csornay János, Spitzer Sándor, Pártos Vilmos, dr. Gottlieb Salamon, Csik József, dr. Elbogen Fülöp, Megyesi György, Dömök Péter, Duzs Dániel, Hessz Lajos, Bereczk János, Sorok Dezső, Han-

denki számára tartott. A kereszténység a jó tekony, szelid érzelmeket csepegtette a szívekbe; az ő szabályai oly méltóságot kölcsönöztek az emberi természetnek, hogy azt a becsutlen szolgaságból, melybe eddig süllyedt, kiragadtak. Constantin, az első keresztény római császár, eltörlé a rabszolgák keresztire feszítését, ereikbe méreg csepegtetését, husuk darabonként való szaggatását, lassu tűzön való égetését stb. szóval látható, hogy a kereszténység szelid szelleme mily jótékonyan hat a szerencsétlenek sorsára.

Ez a keresztény császár elősegíté a felszabadításokat, melyek az egyházban a papság által oly nagy számmal eszközöltettek, hogy a birodalom tele volt oly szegényekkel, kiket az egyháznak ápolnia és fölsegélnie kellett. A felszabadítások a szentegyházban történtek, méltónak találván, hogy a rabszolga békői a kereszt lábánál zuzassanak szét, hol az emberiség a szolgaságtól megváltott.

Ezekben mutattam be tisztelt olvasóimnak főbb vonásokban a rabszolgaság intézményét, melynek megszüntetése — bármint vélekedjenek is Jézus ellenségei — egyes egyedül a kereszténység érdeme. Azt mondják ugyan sokan, hogy ez megszünt volna idővel magától is, a humanizmus terjedésével. Igen ám! de ezt a humanizmust, ezt az emberiséget mi hozta létre más, mint a kereszténység? Bizony a kereszténység nélkül még ma is ott volna a világ, ahol volt 2000 év előtt. Hogy a régi szeretetlenség megszűnt s helyébe a szeretet lépett főparancs gyanánt, ezért adjunk hálát a gondviselésnek, hogy megengedte a Megváltó eljövételét, ki szeretetével a világot ennyire átalakította.

gyáli Mihály, Mehvart Ernő, Pesty Ferencz, Schmidt Ferencz, báró Jeszenszky Ödön, dr. Madi Kovács János, dr. Onczay Géza, Hetényi Alajos, Adametz Gyula, Akantisz Rózsi, Csukly Ignác, Blesz József, Burgstaller Aranka, Rudolf Mátyás, Klimes Antal, Fiedler Gyula, Lakatos József, Fried Vilmos, Marhauser Imre, Brogli József, Pápay G. Béni, dr. Lévy Dezső, Niefergall Nándor, dr. Schützenberger Endre, Decsi Béla, Máté József, dr. Dubniczky L., Bayer Károly, Egri Jolán, Hainrichy Pál, Vinkovics Ferencz, dr. Freyler Károly, dr. Fehér Soma, Bolyarits N., Huszár Pál, dr. Pálffy Lajos, Grünl Tivadar, Ruzsinszky Irén, Klein Endre, Szakonyi Kristóf, Fodor Géza, Lorsch Béla, Hilbert Andrásné, Várkonyi Imre, Fördös Dezső, dr. Kurcz József, Kun István, Kovács József, Pesthy Antal, Wittinger Sándor, Koritsánszky Dénes, Szilassy Béla, Téry Endre, báró Wimmersberg N., dr. Láng Frigyes, Reitberger István, Anderle József, Fodor József, Balogh János, Quittner Bertalan, Biróy Béla, Kovács József, Kakass Béla, Szél Gáspár, Bodor György, Csigi István, Vasváry Géza, Adolf Adám, Kardos István, báró Jeszenszky Kálmán, özv. Mészáros Ádámné, Pazsliczky Aurél, Fölker Mátyás, Blochinger Endre, Reich Oszkár, Gyenis István, Tóth L. József, Ney Béla, Blumenstock Jakab, Krasovác Jozefin, Pévald Vilmos, Hochsteiger J., Schlehta Károly, Ritter Béla, Hölczl Antal, dr. Kapp Viktor, Kőmives Gyula, Kétyi László, Huber Ferencz, Borovitz József, Gutrung János, dr. Keck László, Stollár József, Szili János, Altdorfer Lipót, P. Megyeri Béla, Wilczek Sándor, Zsigmond Elemér, Virányi Károly, Lestyan Dezső, Schröder Ernő, Riedlinger Lajos, Stockinger János, Hacks Ferencz, Heindl Vilmos, Kaszás György, Reichard József, Szabó Károly, Tóth János, Erdős Gábor, László Samu, G. Korsós János, Berényi Jenő, Tomcsányi Béla, Szondy Mátyás, Czippott Áron, Döry Ödön, Éri Ferencz, Várady János, Wargá Manó, Grelinger József, Szalczler Sándor, özv. Lőrinczy Józsefné, Gaál István, Irig Vilmos, Ugrosdy Aladár, Tóth József, Metzner József, Késmárky Iván, Szász Imre, Kern József, Bernrieder József, ifj. Bernrieder József, Kis István, dr. Rosenthal N., Györe Pál, Walter Gyula, Angyalffy Imre, Weltmann Mór, Simon István, Fabriczius István, dr. Kohn Armin, Váncsa István, Szegeci György, Mikes Andor, Laurencis Gábor, Schád János, Klein József, Szántó Ignác, Kovács Gyula, Prost Ernő, dr. Kohn Gábor, Niertit Béla, Petrich Ferencz, Freund Armin, Rafael Leó, dr. Hevesi Gyula, Szekszárdi Népbank, dr. Bernát Béla, Rassovszky Julián, Madi Kovács János, Demény Mihály, Diezenty Pál, Csermák Ferencz, Oravszky László, Güns Béla, Csefkó Ferencz, Schleier Katalin, Babay Géza, Bun Lajos, Komjáthy Géza, Willinger Márton, Radics Gyula, Bekő Elek, Steiner József, Hirsch Mór, Honig Albert, Eicher János, Szentiványi Miklós, Gallai M., Fekete Imre, Merbl Fülöp, Kaposy Gyula, Vitkovits Sándor, Forster István, Czéh Ferencz, Venczel József, Hildebrand Miksa, Lovinus János, Fanzler János, Baky István, Rill József, Dióssy József, Váry Etelka, Tenczlinger Lajos, Ausch Mór, Illyés Gyula, Grünwald János, Bilecz József, Dunaföldvári polg. takarékpénztár, Horváth Sándor, Lunóva János, Mészáros Mihály, özv. Vörösmarthy Gedeoné, Karvassy György, Csiba Lajos, Brezlmayer József, Breitnecker Alfréd, Linka Károly, Horváth László, dr. Frühwirth Jenő, Dombóvári takarékpénztár, Schád Vilmos, Schacz Ignác, Leicht Ferencz, dr. Fehér János, Pektanovits Dániel, Takács Gyula, Killer Gyula, Dunaföldvári takarékpénztár, dr. Somogyi Zsigmond, Paraté György, Güns Gábor, Földes Miklós, Györffy József, Polgár Alajos, Sanek Samu, Baksay László, Réber Béla, Székely G., Horváth György, Mayer Alajos, Benák János, Mitwég Dénes, Gottlieb Armand, Lersch István, dr. Grünwald Elek, Thaisz Ferencz, Balási János, Döme Ferencz, Horthy Antalné, Pinczehelyi népbank. **A jótékony cselra adakozt:** Graf József 2 kor. 04 fill., Dömötör Jolán, Sebök József, Lengyel Ferencz, Luttenberger Sándor, N. N. 1—1 kor., Horváth Ferencz gyűjtése 6 kor. 28 fill., dr. Leicht Pál 1 kor.

— Folytatjuk. —

VÁRMEGYE.

A vármegyei közigazgatási bizottság február havi ülését e hó 14-én szerdán tartja.

A vármegyei gyámpénztár pénzkészletei. A vármegyei törvényhatósága, mult év november 7-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a gyámpénztár fölös pénzkészletei a „Szekszárdi Takarékpénztár“ és a „Szekszárdi Takarékpénztár“ ban helyeztessenek el. Ezen határozat ellen *Rátkay László* orsz. képviselő felekezést adott be oly értelemben, hogy a pénzkészletből a tolnamegyei vidéki pénztintezetek is részesüljenek. A belügyminiszter a felekezést elutasította és a törvényhatóság határozatát hagyta jóvá.

VÁROSI ÉLET.

Szekszárd címere. A város szerveztének átalakulásával előtérbe lépett a városi címér megállapításának kérdése is. A város címérét a város által a régi pecsétek után készített címertervezet alapján és az országos levéltár meghallgatásával, az országos

községi törzskönyv-bizottság következőképen állapította meg. A címer kék paizsba van foglalva s a köből épített várfalon három merőleges elosztásu mezőre oszlik. A középső mezőben vörös tetővel fedett s köből épített haranglábban szőlőfürt csüng levelek nélkül s ez alatt, ezt a mezőt két egyenlő részre osztó vízszintesen fekvő gerendáról harang függ; a jobb mezőben két füttel ellátott szőlőtőke, a bal mezőben pedig három buzakalász látható. A címerpaizs fölé rendes címerkorona van alkalmazva.

A báró August-árvaház alapszabályai. A báró August Imre hagyatékából létesített szekszárdi árvaház szabályzata tárgyában a belügyminiszter leiratot intézett a városhoz, melyben kijelenti, hogy attól a korábbi kikötéstől, hogy a gyermekek 14 éves korukig tartassanak az árvaházban, eláll. Kívánja azonban, hogy az árvaházi alap ingatlan birtokára az elidegenítési és terhelési tilalom feljegyeztessék; hogy a szabályzatba felvétesek azon rendelkezés, hogy az alap javára esetleg teendő alapítványok alapító levelei kormányhatósági jóváhagyás alá felterjesztendők és végül, hogy a 160.000 korona alapítványi tőkét kötményezett állampapírokba fektesse a város, amiért a 160.000 koronának felterjesztését rendeli el.

Szekszárd r. t. város polgármestere, a város szerveztési szabályrendeletét jóváhagyás végett felterjesztette.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Tisztújítás. Kurdon f. hó 6-án Nagy István dombóvári főbíró elnöklése alatt a következő eredménnyel folyt le a tisztújítás: Első bíró: *Bayer Mátyás*, II-od bíró: *Szabó Mihály*, esküdtek: *Csupó György*, *Horváth Mihály*, *Rittlinger György*, *Keller György*, pénztárnok: *Maronics Pál*, közgyám: *Gründner József*. A választás rendezés nélkül folyt le.

Közutak felügyeletére megválasztott elöljárók neve a központi járásban: Alsonánán *Mokler Jakab*, Alsónyéken ifj. *Zsikó János*, Bátán *Pirisa Mihály*, Bátaszéken *Wolf Mátyás*, Decsen *Kis Széll Mihály*, Harezon *Kovács Mihály*, Mözsön *Szegedi József*, Ócsényben *Paprika János*, Sárpiliszen *Szöke István*, Sióagárdon *Sági István*, Simonmajoron *Schmidt Oszkár*, Szedresen *Dömény István*, Tolnán *Potyondi Sándor*, Várdombon *Willi Péter*.

HIREK.

— **Uj egyetemi tanár.** A vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére ő felsége a budapesti tudomány egyetem hittudományi karához, dr. *Hanuy Ferencz* pécsi theologiai tanárt, jeles egyházi író, az egyháztörténelem nyilvános rendes tanárává nevezte ki.

— **A nemzeti Kaszinó** e hó 4-én tartott Széchenyi lakomáján vármegyénkbeli résztvettek: *Kovács Sebestyén Endre*, *Széchenyi Bertalan*, *Széchenyi Domokos* és *Széchenyi Sándor* grófok, *Sztankovanszky János* kir. kamarás és *Vizsolyi Ákos*.

— **Bucusi. Késmárky Dezső** határrendőrfogalmazó, simontornyai járásbeli volt szolgabíró meglehangu levélben vett bucsut az összes községi elöljáróságoktól és képviselőtestületektől.

— **Adakozás.** A Tolnanémedi községben felállítandó kőkeresztre adakoztak: *Györy Ács István* 2 kor., *Szántó János* 5 koronát.

— **Uj bíró.** A király *Faddy János* kir. törvényszéki jegyzőt, a tamási kir. járásbíróhoz albiróvá nevezte ki. Régi sérelmet orvosol e kinevezés.

— **A pécsi püspök beiktatása.** *Zichy Gyula* gróf pécsi püspök 7-én tartotta székfoglalóját, családi gyásza miatt egyszerűen, minden külső pompa mellőzésével. Reggel kilencz órakor *Szeifritz István* pápai prela-

tus vezetésével az egyházmegye papsága tisztelgett az új püspöknél, ki ezután papságának kíséretében átment a székesegyházba, s helyet foglalt a szentélyben levő trónuson, mire *Vajdics Gyula* kanonok, székesegyházi plébános fölolvasta a király ki-nevező okiratát s a pápai brevét. A két okirat fölolvastása után a püspök az egyházmegye papságát latin nyelven kötelességei teljesítésére figyelmeztette és arra, hogy ne csak hívő katolikusok, hanem egyuttal jó hazafiak is legyenek. Végül az egyházmegye papságának támogatását és közreműködését kérte nehéz tisztjének betöltéséhez. A papság kézcsókra járult az új püspök elé, mely után a püspök a szószékről a templomban összegyűlt hívőkhöz magyar nyelvű beszédet intézett, majd csendes misét mondott, a melyen ezuttal először osztott főpapi áldást. Ezzel a templomi szertartás véget ért. A püspök kíséretével folytonos harangzugás közben visszament a püspöki palotába, a hol a küldöttségeket fogadta. Vármegyénk küldöttségét *Döry Pál* alispán vezette. Részt vettek benne: gróf *Apponyi Géza*, dr. *Kammerer Ernő*, *Wosinsky Mór*, *Pál József* és *Döry Hugó*. A püspök pár szívélyes szóval mondott köszönetet, hogy Pécsre fáradtak. A pécsi lapok szerint *Wosinsky Mór* különösen nagy érdeklődést keltett. A közhangulat Pécsre szánta őt egyik megüresedett kanonoki stallumra.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhára.** A népkönyhára adakoztak: Pécsi püspök 400 korona, *Treiber* Todorné Szekszárd 2 kor., *Salamon* testvérek Szekszárd 20 kiló köleskása, *Tóth* Antal Szekszárd 150 drb régi sütemény. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1906 február 9.

Bezerédj Pál s. k.

— **Házvétel.** Dr. *Mayer Gyula* szekszárdi ügyvéd 36000 K. vételárért megvette özv. *Knör* Nándorné *Bezerédj*-utczai házáat.

— **Esküvők.** Madi *Kovács János* dr., madi *Kovács István* miniszteri tanácsos és neje *Kovács Sebestyén* Julia fia, f. hó 10-én d. e. 11 órakor tartja esküvőjét Budapesten, a Jézus szent szive templomában, *Martin* Juliskával, özv. *Martin* Ferenczné, *Schneiderbauer* Julia leányával.

Kapu Jenő, miskolci polgáriskolai tanár, e hó 3-án kelt egybe *Halász Gizella* miskolci polgáriskolai tanítónővel, *Halászné* Babics Anna belvárosi róm. kath. tanítónő leányával Szekszárdon. Az egyházi szertartást *Borzsák* Endre ev. ref. lelkész végezte.

Schwendtner Ferencz, dunaföldvár kereskedő, Tolnán f. hó 5-én vezette oltárhoz menyasszonyát: — *Fáust* János mészáros mester leányát, *Gizella* kisasszonyt.

— **A póttartalékosok felszámolására** ritka egyértelműséggel nyitja meg mindenki erszényét. — Lapunk zártáig jegy megváltásból **2596 kor. 32 fillér** folyt be. — A ma esti mulatság is sikerültnek ígérkezik.

— **Tanítóválasztás.** *Káldy* Lajos tolnánemédi ág. hitv. evang. másodtanító a veszprémmegyei Acsád községbe rendes tanítóvá választatott meg. Helyére a tolnánemédi ág. hitv. evang. gyülekezet *Német* István pápai tanítót választotta meg.

— **Új urasztala.** *Kozma* László ev. ref. lelkész a tolnánemédi ref. templom részére közadakozásból egy szép fehér márvány urasztalát vett, amelyre *Rátkay* László országgyűlési képviselő 50 koronát, *Oravszky* László községi jegyző 10 koronát adományozott. A nemes tett nem szorul dicséretre.

— **Halálozás.** *Molnár* István a decsi ev. ref. egyház érdemes kántortanítója 28 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. A közkezdveltségű fiatal tanítót, a kiben *Bus* Lajos decsi ev. ref. lelkész vejét gyászolja, e hó 5-én temették el a decsi ev. ref. temetőbe, nagy részvét mellett. A gyászokház udvarán *Dömök* Péter ücsényi lelkész esperes tartott megható imát és beszédet. Azután a koporsót a templomba vitték, hol *Babai* Béla sárpilisi lelkész lelkész megható predikációt mondott. A temetőben

Bocskár Ferencz alsónyéki kántortanító bucsuztatta el a fiatal halottat. A szép, eszmegazdag bucsuztató mély hatást keltett, úgy hogy alig maradt szem könny nélkül. S végül *Győry* János ücsényi k. tanító fejezte be szintén szép beszéddel a szertartást. Nem hagyhatjuk szó nélkül a decsi ref. egyház presbiteriumának nagylelkűségét, nem kimélve ugyanis az áldozatot, a diszes koporsó, szemfedél és koszoru árát, szóval a temetkezési költséget sajátjából fedezte, így akarván kimutatni háláját az egyház volt szeretett tanítója iránt. Az elhunytat gyászolja: özv. *Molnár* Istvánné szül. *Szászy* Ilona, mint neje; *Bús* Lajos, mint ipa; *Kenyeres* Mária, mint napa; *Baditz* Györgyné, *Molnár* Jolán, *Molnár* Hermin, *Molnár* Erzsébet, *Molnár* Sándor, testvérei; *Baditz* György, *Bús* Jolán, *Bús* Ilona, *Bús* Lajos *Bús* Erzsébet, *Bús* József, *Bús* Mária, sógorai és sógornői.

— **Bekebelezett adóhátralékok.** Az exlexben felszaporodott adóhátralékokat az adósok ingatlanaira a szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság telekkönyvileg bekebelezette.

— **A főgimnázium** minapi estélyére jégeiket még megváltották: gróf *Apponyi* Sándor (Budapest) 12 kor., *Kirchner* Ferencz (Mözs) 2 kor. 60 fill., *Oszbach* György (Csernyéd-p.) 2 kor., Dr. *Rubinstein* Mátyás 4 kor. 40 fill. — Köszönettel nyugtazza az igazgatóság.

— **Áthelyezés.** A király *Perényi* Jenő dr. tamási kir. járásbírói albirónak a váci kir. járásbíróshoz eddigi minőségében, saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **A pécsi püspök jótékony adománya.** Gróf *Zichy* Gyula pécsi püspök székfoglalása alkalmából 11400 koronát adott jótékony intézeteknek. Ebből az összegből a szekszárdi népkönyha 400, a szekszárdi rk. óvoda 200, a bonyhádi irgalmas nővérek 200, a szekszárdi jótékony nőegylet 200, a bonyhádi nőegylet 200, a dunaföldvári apácák 200 koronát kaptak.

— **Nappali villamos áram.** Az ipar fejlődésének titka a gyors és olcsó előállítás képesség. Fejlettebb viszonyok között erre a villamos erő képesíti a kisiparosokat ép úgy, mint a gyáripart. A szekszárdi villamos telep szolgáltatási képessége az éjjeli világítás által igényelt szükségletet is alig képes kielégíteni, nemhogy az ipar fejlődését mozdíthatná elő nagyobb áram rendelkezésre bocsátásával. Ezen segített *Molnár* Mór és társai, szekszárdi lakosok kérvényt adtak be a városi képviselő testülethez, a melyben a villamos telepnek oly arányú kibővítése iránt kérnek intézkedést, hogy a telep nappal is képes legyen áramot szolgáltatni.

— **Hegyközségi gyűlés.** A bartina-baktai hegyközség, február hó 18-án délután 2 órakor, a városház nagytermében, közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai számadás és költ. segítés megállapítása, tisztújítás és utkövezés.

— **Védekezés az árvíz ellen.** A vizáradások idejének közeledésére való tekintettel, a földművelésügyi miniszter részletes és terjedelmes rendeletben hívta fel a vármegyék alispánjait a szükséges hatósági előintézkedések megtételére s egyben értesítette a vármegyéket, hogy a csendőrség támogatásának biztosítása iránt a belügyminisztert megkereste, a kereskedelemügyi miniszter a szükségessé válható folytonos távirdai szolgálat berendezése iránt intézkedett, a melyben utasította a posta és távirda igazgatóságokat és önállóan kezelt hazai vasutak igazgatóságait, hogy a folytonos szolgálatot a hatóságok, ármentesítő társulatok, miniszteri biztosok vagy folyammérnöki hivatalok megkeresésére rendeljék el és hogy a vizáradásra, vagy árvédekezésre vonatkozó távirdák díjmentesen és elsőbbséggel kezeltesse, végül, hogy intézkedés történt az iránt, hogy a törvényhatóság megkeresésére a katonai parancsnokság katonái, esetleg honvéd segédletet, valamint robbantó eszközöket és patronokat bocsásson a hatóságok rendelkezésére.

— **Vegyes felülvizsgáló bizottságok.** A honvédelmi miniszter rendeletet küldött a törvényhatóságoknak, amelyben tudatja, hogy

megalkototta 1906 évre a felülvizsgáló bizottságokat. A pécsi bíróság helyettes elnöke, elnök a főispáni szék üresedésben léte miatt nem neveztetvén, *Sej* László kir. tanácsos, nyugalmazott árvaszéki elnök. A felülvizsgáló bizottság február 17-én, márczius 27-én, április 24-én, május 29-én, június 26-án, július 24-én, augusztus 28-án, október 16-án és 29-én, november 27-én és december 18-án tart ülést. Magyar állampolgárokat azonban csak akkor lehet a bizottság elé állítani, ha megszűnik az exlex s a törvényhozás megszavazza az ujonezokat.

— **Munkás-szanatórium.** *Walter* Gyula dr., az esztergomi betegsegélyző-pénztár elnöke nagy horderejű kérdést vetett fel. Egy országos jellegű munkás-szanatórium alapításának szükségességét hangoztatta a pénztár igazgatósági ülésén, a melynek megvalósítása az ország betegsegélyző-pénztárainak együttes, vállvetett tevékenységével el volna érhető. Örömmel és általános helyesléssel fogadta az igazgatóság a fölvetett indítványt s elhatározta, hogy ez irányban a kezdeményező lépéseket haladéknélkül megteszi. Az esztergomi betegsegélyző-pénztár a nemes cél megvalósítása érdekében az ország összes betegsegélyző-pénztárainhoz felhívást intéz s rövid időn belül a sanatórium tárgyában országos értekezletet fog egybehívni Esztergomba.

— **Fényes esküvő.** Mult kedden, azaz e hó 6-án esküdtött örök hűséget *Körtvélyessy* Zoltán báta ev. ref. lelkész Nagydorogon *Bokus* Erzsike kisasszonynak, *Bokus* József nagydorogi jegyző leányának. Az esküvőn csakis a legközelebbi, de így is nagyszámu rokonság vett részt. A mulatság csak másnap 10 órakor ért véget. Az új házaspár csütörtökön a délutáni vonattal utazott Bátára. És daczára a rossz időnek őket a bátaiak már Furkó pusztánál várták vagy 30 kocsiival. A paplakon két presbiter szép beszédet intézett a közszeretben álló lakúhoz és fiatal nejehez. Persze Bátán újra lakoma zárta be a szívélyes fogadtatást.

— **Iskola Tengeliczen.** A *Zichy*-féle Kistengelicz pusztát 123 birtokos közt parcellázták fel. Ezen birtokosok most egyhangu lelkesedéssel elhatározták, hogy iskolát fognak létesíteni. Megválasztották 3 évi időtartamra az iskolaszéket is, mely a következőkép alakult meg: Elnök: *Kis* Pál, gondnok: *Wigand* Imre, iskolaszéki tagok: *Kovács* József, *Klein* József, *Sebestyén* Ferencz, *Pintér* András, *Bali* Antal, *Bertalan* György, *Róhn* Mihály, *Felker* István. Az ujonnan megalakult iskolaszék tagjai a hivatalos esküt f. hó 5-én Gindlicsalád község képviselőtestületének színe előtt, *Bernrieder* József községi bíró kezéhez tették le. Ugyanezen alkalommal megállapították a tanító javadalmát is.

— **Állítás kötelesek száma vármegyénk területén.** A dombóvári járásban I. korosztályos 288, II. 352, III. 170. Tamási járásban I. korosztályos 409, II. 473, III. 216. Völgységi járásban I. korosztályos 397, II. 367, III. 203. Központi járásban I. korosztályos 342, II. 357, III. 218. Szekszárdon I. korosztályos 134, II. 124, III. 65. Dunaföldvári járásban I. korosztályos 544, II. 588, III. 464. Simontornyai járásban I. korosztályos 385, II. 270, III. 231.

— **Borkóstolási estély.** A szekszárdi róm. kath. olvasókör a mult vasárnap borkóstoló estélyt rendezett a kör szép helyiségében. Bírálata alá vették a kitünőbbnél kitünőbb szekszárdi borokat. Az első felköszöntőt *Szabó* Géza hittanár a kör alelnöke mondta; *Zichy* Gyulát, az új püspököt éltette a 750 tagot számláló kör nevében. *Kálmán* Károly a tevékeny alelnökre, *Szabó* Gézára üritett poharat. Beszéltek még: *T. Nyitrai* Lajos, *Rozmanics* Lajos, *Horváth* Ignác, *Bodri* Ferencz, *Prandtner* János egyleti tagok. *Föglein* Márton városi képviselő és vármegyei bizottsági tag pedig lelkes szavakkal gyűjtést indítványozott a póttartalékosok javára, amely később *Szulimán* György gyűjtésével 50 koronát eredményezett.

— **Műkedvelői előadás.** A „Pajkos diákokat“ a szekszárdi főgimnázium ifjusága

közkívánatra f. hó 5-én megismételte a Szekszárd Szállóban. A színházat zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség, úgy hogy a későn érkezettek, ülőhelyet már nem is kaptak. Az előadás oly kitűnően sikerült újból, hogy dicséretére válnék bármely színtársulatnak. Minden egyes szereplő fényesen megállta helyét, miért is tapsból bőven kijutott nekik, sőt a legtöbb éneket meg kellett ismételnük. *Herczeg* Mariska szépen megadta szerepét. *Babics* Sándor mint úzsorás, derekasan megoldotta nehéz feladatát. *Wagner* lelkesen és szabatosan szavalt. Az énekek jól sikerültek, összhang kifogástalan volt, a darabban élénkség, jókedv és bátorság uralkodott mindvégig.

— **A szekszárdi vívóklub.** A szekszárdi vívóklub némsokára megkezdte működését. A kör disztagja, a kitűnő amatőr vívó *Mészáros* Ervin tolnai uhlánus főhadnagy megígérte, hogy hetenként háromszor átrándul Szekszárdra, hogy a tagok vívási ügyességét fejlessze.

— **A tolnai nőegylet társasvacsorája.** A tolnai jótékonyági nőegylet társasvacsorával ülte meg 25 éves fennállásának jubileumát. Körülbelül 150-en vettek részt. Az első felköszöntőt *Malé* Károly mondta az egylet elnöknőjére *Tenzlinger* Lajosnéra s neki s a legidősebb alapító tagnak *Czirik* Teréznek az egylet nevében díszes csokrot nyújtott át. Felköszöntőt mondak még *Fekete* Ágoston, dr. *Vargha* Pál, *Borsódy* Lajos, *Bresel-mayer* József dr. *Kiss* Miksa. Vacsora után táncz volt.

— **A szekszárdi takarékpénztár** és a tolnamegyei takarékpénztár és hitelbank igazgató sága a vezetésem alatt álló róm. kath. óvoda javára 20—20 koronát adományozott, mely nemes adományért hálás köszönetét tejezi ki *Döry* Pálné elnök.

— **Jegyzőválasztás.** A *Wagner* József elhalálozásával medüresedett várdombi jegyzői állásra a választást *Bajó* Pál főszolgabíró ma délelőttre tűzte ki. Jelöltek: *Taffner* Zsárd bátaszéki jegyző, *Csóry* Ferencz központi járási főszolgabírói díjnok és *Hebrong* Mihály bái községi írnok.

— **A muzeum képtártermében** a f. hó 4-én tartott felolvasás alkalmával egy pár gummiczipó ott maradt. Tulajdonosa átveheti a muzeumszolgánál.

— **Kézi gyógyszerár engedély.** Dr. *Kertész* Mór, váraljai orvos, kézi gyógyszerár felállítására engedélyt nyert.

— **A sédpaták szabályozása.** *Tóth* Károly műszaki tanácsos, a Dunavédgát-társulat főmérnöke, benyújtotta a sédpaták szabályozására vonatkozó tervezetet a vármegyéhez. A szabályozási terv szerint a meder egyenes irányban átvezettetnék a Dunautózával párhuzamosan a vasúti töltésen és a töltésen túl kanyarodna a keselyűsi útszálon vonuló mederhez; a szabályozási költség 14098 koronára van előirányozva.

— **Munkásgyűlés.** A szekszárdi földmívelési munkások f. hó 11-én az építőmunkások helyi csoportjának helyiségében gyűlést tartanak a következő napirenddel: A munkások helyzete; 2 a szervezkedés célja és haszna.

— **Vásár.** A közelebbi bajai országos kirakódó és állatvásárt folyó 11. és 12-én tartják meg.

— **Nagykónyi csendőrsége.** A nagykónyi ba kért csendőr-különmény felállítását a belügyminiszter nem engedélyezte, mert a VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság jelentése szerint Nagykónyi községben a közbiztonsági viszonyok nem oly aggodalmat keltek, hogy e miatt ezidő szerint egy csendőr-különmény felállítása szükséges lenne; ha azonban annak szükségessége be fog állani, eziránt az említett csendőrkerületi parancsnokság fog intézkedni.

— **Utóállítás Kaposváron.** A kaposvári állandó sorozó bizottságnál folyó hó 12-én utóállítást tartanak. Az állításra csak megvizsgálandó férfirokonokat vezetnek elő, állítás köteles ifjakat ellenben nem. A Szekszárd város és a központi járás részéről megvizsgálandókat *Nagy* György városi gazdasági tanácsnok vezeti elő.

— **Baleset.** *Czank* József szekszárdi polgár havat hordott ki udvarából, miközben a kocsai rudja fellökte. Oly szerencsétlenül bukott el, hogy vállcsontja összezúzódott.

— **Eltörte a lábát.** *Bekő* Ferencz szekszárdi mészáros, e hó 9-én az udvar sikos talaján elcsuszott és lábát törte.

— **Magára gyújtotta a szobáját.** *Szabó* Pál paksi csizmadia mester mult hó 30-án magára gyújtotta a szobáját. Tettének oka életuntás. A szomszédok szerencsére észrevették tettét eloltották a tüzet, mely az ev. ref. templom és paplak közelében könnyen nagyobb veszedelemnek lehetett volna okozója.

— **Megszurkált borbély.** Simontornyai levelezőnk írja; Vasárnap este egy vig társaság mutatott *Baráth* János pincejében és éjjel után hazajövet oly virágos kedvben volt, hogy a barátság verekedéssé változott. *Baráth* László suhancz 3 késszurást is ejtett *Sallai* János borbélyon. A községi rendőrök szerencsére idejekorán közbeléptek, a csendőrség pedig a dolgot feljelentette.

— **Leesett a kazáról.** *Balog* János simontornyai gazda szolgája, *Szabó* István, szalmahányás közben leesett a kazáról és súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— **Névmagyarosítás.** *Pollák* Ignác volt szekszárdi lakos kereskedő, jelenleg bécsi lakos, valamint kiskorú gyermekei *Etta*, *Edit*, *Blanka*, *János* és *László* családi nevüket »Pálfi«-ra magyarosították belügyminiszteri engedéllyel.

— **Megégett gyerek.** *Kolompár* Erzsébet szedresi cigány asszony 8 hónapos kis gyermekét magára hagyta a sátorban s a kis gyermek a tüzhöz mászott, a mitől annyira összeégett, hogy a helybeli kórházba kellett szállítani.

— **Öngyilkosság.** *Révész* Ferencz Sárosdi dunaföldvári lakos f. hó 7-én d. u. istállójában felakasztotta magát, mikor hozzátartozói megtalálták, már halott volt. Öngyilkosságának okát nem tudják, az utóbbi napokban nagyon kedvetlen volt.

— **Ácsok szervezkedése.** A tolnai ácsok esatlakoztak a magyarországi ácsmunkások országos szakegyletéhez és alapszabályukat jóváhagyás végett felterjesztették.

— **Enyves kezű tüzoltók.** *Kispál* Kovács József böleskei lakos, szatócs üzlete a f. hó 2—3. közötti éjjelen leégett. Az oltásnál segédkezők között volt *Baranya* Sándor, *Berek* István és *Kispál* Kovács János is, de nemcsak az oltás nemes cselekedetét gyakorolták, de emellett az üzletből kihordott tárgyakból is zsebre vágta egyet-mást. A lopást az ott levő csendőrök vették észre, a lopott tárgyakat tőlük elszedték. A derék tüzoltók a bíróságnál állnak helyt el nem oltott lopási szándékukért.

— **A vasút tolvaja.** A dunaföldvári vasúti főnökségnek névtelen levélben feljelentették, hogy a vasúti állomás közelében levő kerítéseket *Csizmadia* Ferencz széttördeli, az oszlopokat pedig ellopja. A csendőrség *Csizmadia* Ferencznel házkutatást tartott s az oszlopokat csakugyan sikerült nála megtalálni.

— **Szekszárdon szereplő pécsi tolvaj.** *Herner* György pécsi lakos bányamunkás, ki a pécsi és szekszárdi törvényszék által lopásért sokszor vol büntetve, f. hó 4-én koldulás ürügye alatt, bár erre engedélye nem volt, megjelent Horváth Ferencz Tóth helybeli lakosnál s a kapu kulcsot ellopni akarta, hogy majd azzal éjjel könnyebben bejuthasson. Horváth észre vette *Herner*t, elfogta s nála többféle kulcsot talált. Horváthtól a mult hóban 12 sonkát és több tyukot elloptak, nyomoznak tehát ebben az irányban is.

— **Árva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (Szekszárd, Dr. *Hangel*-féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban képes levelező lapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben*. *Zenemű újdonságok* zongorára, hegedűre és cimbalomra igen nagy választékban.

— **Sógorok viszonya.** *Andrási* Miklós és *K. Német* István tolnanémedi-i lakosok, sógorok, koremai összeszólalkozás folytán

összeveszvéen, *Andrási* Miklós sógorára nappal az utcán forgópisztolyal rálőtt. Nevezett nem sebesült meg. A csendőrség illetékes helyen ezen esetet feljelentette.

— **Hamis könyvörödmény gyűjtés.** *Hirschler* Ármin bajai származású házaló a mohácsi főszolgabírói hivatal czimére hamisított bizonyítvánnyal, *Nagy* Árpád tanító néven, tüzkárosultak részére könyvörödményt gyűjtött a völgyeségi járásban. Mucsán a községi bírótól is akart pénzt kicsalni, de a bíró a bizonyítvány hamis voltát felismerte és a csalót az éppen ott portyázó csendőrségnek átadta. Elfogatásakor arany gyűrűt, női órát és 3 kor. 92 fillért találtak nála.

— **Szökni akart a büntetés elől.** *Horvatics* Henrik szászvári lakos súlyos testi sértéssel van vádolva s a csendőrség most keresi, mert állítólag a büntetés elől Amerikába kíván átvitorlázni, valószínűleg utólevél nélkül.

— **Államsegély.** A szekszárdi r. kath. óvoda és menhely 400 korona államsegélyt a napokban utalványozta ki a közoktatásügyi miniszter.

— **A gyermek számárhurutos.** Ne késsen tehát megkérdezni az orvostól, hogy mit tart a „Sirolin-Roche“ nevű szerről. Számtalan orvosi vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számárhurutos gyógyításánál semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche“-val. A köhögést szünteti és gyorsan egészben elmúlik. A gyógyszerárakban kapható „Sirolin-Roche“ teljesen ártalmatlan, nem izgat és a gyermekek kellemes jó íze miatt szívesen veszik.

— **Baromfitenyésztés.** A súlyos gazdasági viszonyok mindinkább kényszerítik a gazdákat, hogy a gazdaságban az állat- és baromfitenyésztésnek nagyobb teret nyissanak. Ez utóbbi okszerű terjesztésére alakult a „Baromfitenyésztők Országos Egyesülete“, mely gróf *Teleki* Józsefné elnöklete alatt áll. Az egyesület folyó évi közgyűlésén *Vinkler* János titkár terjesztette elő az egyesület mult évi működéséről szóló jelentést. Kiállításokat, előadásokat rendezett az egyesület, közel 9000 nemes baromfit szerzett be az állam részére s osztott ki annak megbízásából a tenyésztők közt. Részletesen emlékezik meg továbbá a jelentés a belgrádi kiállításra elért sikerről, amely mintegy megnyitotta az utját a magyar fajbaromfi kelet felé való exportjának. A jelentésnek helyeslőleg történt tudomásul vétele után megállapították a folyó évi működési tervet, amely szerint az egyesület népszerűvé fogja tenni a keltetőgépeket. Kiállításokat rendez: Budapesten, Nagyváradon, Zentán. Bemutatja a magyarországi baromfitenyésztést a bukaresti kiállításra is. Tagjai részére tanulmányi kirándulást rendez Milanóba, szaklapot fog kiadni. Célja továbbá az egyesületnek a baromfi adás-vétel ügyének a szabályozása. Az egyes baromfifajták részére szakosztályokat állít föl a saját kebelében. Megalakítja tagjai közt az Orpington szövetséget, melynek hivatása lesz ezen baromfifajta tenyésztését az eddiginél is hathatósabban elősegíteni.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Mégis híres vizü Borszéknek forrása,
Mely már Atillát is vendégül traktálta.
Itt pedig Tolnában, bikavér honábau,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek lángborából — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplélek őseje tör fel . . .

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

A mohácsi selyemfonó gyár.

Röviden megemlékeztünk már a mohácsi selyemfonó gyár megnyitásáról. Ertesítésünket most a következőkkel egészítjük ki:

A fonodában 3—4 hónap mulva 39 olasz és 120 mohácsi munkás fog dolgozni és ha ezen idő multán a fonoda teljes erővel dolgozik, évente 150—200 ezer kilogramm száraz gubót tud feldolgozni, mely mennyi-

ségből 16—17 ezer kilogramm tiszta selyemfonalat nyer; az évi napszámberék és egyéb fizetések pedig közel 100.000 koronára emelkednek.

A fonodát jelenleg E. Amphoux elsőrendű olasz czég bérlte, ki azonban az üzemet előreláthatólag csak 1907 január havában fogja véglegesen átvenni, mert mindaddig, míg a helybeli munkások alaposan kioktattatnak, a fonodát saját üzemből kezelik.

Hogy mily modern berendezéssel látta el *Bezerédj* Pál a mohácsi selyemfonodát, azt a szakemberek egyhangú elismerése bizonyítja. A munkásvédelemre is nagy suly van fektetve, mert míg az 1893. évi XXXVIII. t. cz. — munkásvédelmi törvény — például csak 7 köbméter ürt ír elő egy-egy munkásnév részére, addig Mohácson 2 6 köbméter áll rendelkezésre.

A munkateremben semmi gőz és nedvesség nem mutatkozik, mely körülmény eddigelé még egyetlen fonodában sem volt elérhető és miként megbízható helyről értesülünk, még sehol az országban nem okozott a munkások betanítása oly kevés nehézséget, mint Mohácson és ezért a teljes üzemi működés megkezdése előtt a legnagyobb reménységgel néz a fonoda vezetősége.

VIDÉK.

Dombóvár.

Felolvasás a dombóvári „Szabad Lyceum”-ban. Folyó hó 4-én dr. *Csurgó* Jenő kaposvári kórházi orvos rendkívül érdekes előadást tartott az orvostudomány köréből, melynek során különösen a háztartásban és a közéletben előforduló ártalmas anyagokat és mérgeket ismertette.

Pótvásár. Pótvásár volt e hó 7-én, mely azonban igen gyöngén sikerült, mert a hagyományos eső is elkövetkezett e napra.

Polgári iskola. A Dombóváron létesítendő polgári iskola ügyében a jövő hét folyamán újra összeül az ez ügyben még a múlt évben alakult előkészítő bizottság. Az annyira kívánatos tárgyalásra *Lava* Zenó, a község új bírája hívja össze a bizottságot. Végül talán ez az elkerülhetetlenül szükséges dolog is határozottabb irányba indul. Bizunk az új bíró minden nemes iránt fogékony lelkes munkásságában.

Paks

Paks a haladás útján. A „Paksvidéki Takarékpénztár” kezdeményezése folytán tervbe vétetett, hogy Paks városi vízvezeték és az ahhoz alkalmazott erőhajtással kapcsolatban, villamos világítás létesíttessék. E munkálat keresztülvitelére: *Herczl* testvérek kaposvári vállalkozó czég vállalkozni és ez ügyben már költségvetést is adott be 46.000 korona összeg erejéig. A finanszírozást a fentemlített takarékpénztár óhajtja eszközölni.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Egy páratlan ajándék! Lapunk múlt számában megemlítettük, hogy visszatérünk „Tolnai Világ Lapja” kedvezményére, mely egy dombormű. Ezen dombormű *Kallós* és *Márkus* hírneves művészek alkotása, s igazán elragadóan szép. A dombormű közepén *Rákóczi* ül, míg vele szemben egy tárogató fuvó kurucz. A háttér egy várat ábrázol. A dombormű 4 sarkán medallion-szerűen vannak elhelyezve *Rákóczi*nak következő vezérei, és pedig *Bottyán* János, gróf *Bercsényi*, *Andrássy* és *Bezerédj*. Mindezen alakok kitűnő hűséggel vannak előállítva. Ezen dombormű öntve van, s elegáns keretbe van foglalva. Meggyőződésünk, hogy hasonló meglepetést lap még sohasem adott előfizetőinek. Irjon Ön a „Magyar Kereskedelmi Közlöny”-hez, Budapest, VII., Dohány-utca 16—18, szám, s kérjen további felvilágosítást „Tolnai Világ Lapja” előfizetésére a domborművel együtt.

Röviden itt megemlítjük, hogy az előfizetés „Tolnai Világ Lapja”-ra félévre 4 frt helyett 3 frt, míg a domborművet ingyen szállítja a vállalat, csupán a keretet számítja fel, a mi 2 frt 50 krajczárba kerül.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Felolvasás a muzeumban *Acs* Lipót főgimnáziumi rajztanár e hó 4-én tartott felolvasást a modern francia festészetről. Felolvasásában jellemezte a három festészeti irányt s azokat igen szép vetített képekkel is illusztrálta. A felolvasáson meglehetősen nagy számú előkelő közönség jelent meg.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Tisztújítás a czikói róm. kath. olvasókörben. A czikói róm. kath. olvasóegylet a folyó évi január hó végén tartott rendes közgyűlése alkalmával választotta meg új előljáróit. Elnökké nagylelkűségű *Walter* Antal osztálytanító, jegyzővé *Récsai* Rezső tanító, pénztárnokká *Hahn* József földmivest és könyvtárnokká *Walter* Ádám kántortanító. A megújított tisztújítás azért is különös említésre méltó, mert a körnek új elnöke a magyarosításnak igazi apostola, a ki nemcsak az iskolában tanít, fáradságos és nagy sikereket, de nemes feladatának tekintve, hogy a kör tagok között is magyarosítson olyképp, hogy a tagokkal folytonos érintkezésben van, s így azokkal magyar nyelven társalog. Ezen sok fáradságot igénylő cselekedete nem szorul dicséretre.

A tolnai-évi olvasókör 1906 évre megválasztotta; elnökké: *Eöszé* Zsigmond ág. hitv. evang. lelkész; alelnökké: *Oravszky* László; pénztárnokká: *Peszlen* György róm. kath. tanító; jegyzővé: *Bauer* János ág. hitv. evang. tanító; könyvtáros lett: *Győre* József; zászlótartók: *Elek* János és *K. Szabó* József. Az olvasókör könyvtára tartalmaz 61 kötetet könyvet. Ebből *Rátkay* László országgy. képviselő ajándékozott 29 kötetet, *Oravszky* László községi jegyző 12 kötetet, Tolnavármegye gazd. egyesülete 29 db gazdasági füzetet.

Olvasó körök egybeolvadása. A belügyminiszter a „Tamási egyenlőségi kör” közgyűlési határozatát, mellyel az egyidejűleg megállapított feltételek mellett a „Tamási társaság”-be való beolvadást kimondta és az utóbbi egyletnek a beolvadást elfogadó határozatát, jóváhagyólag tudomásul vette.

PÉNZINTÉZETEK.

A szegzárdi takarékpénztár közgyűlése.

A szegzárdi takarékpénztár f. hó 6-án tartotta LIX-ik rendes közgyűlését. A szép számmal összejött részvényesek elnöknek közfelkiáltással *Bezerédj* Pál, főrendiházi tagot, az orsz. selyemtenyészési miniszteri meghatalmazottját választották meg. *Bezerédj* pár szóban megköszönve a bizalmat, átvette a gyűlés vezetését. Indítványára a jegyzőkönyv hitelesítésére *Boda* Vilmos és *Forster* Zoltán részvényeseket, a jegyzőkönyv vezetésére pedig *Török* Béla intézeti ügyészt kérték fel.

Örffy Lajos vezérigazgató bemutatván a zárszámadást, a gondtal szerkesztett igazgatósági jelentést dr. *Steiner* Lajos, igazgatósági tag olvasta fel.

Az igazgatósági jelentésből kiemeljük a következőket:

„Vidékünk közgazdasági viszonyai a lefolyt évben ismét kielégítőek voltak. Mezőgazdaságunk, kivéve a tengerit, mely az országos szárazság miatt sokat szenvedett, jó közép eredménnyel számolt be.

Az országos szárazság káros hatással

volt ugyan szőlőgazdaságunkra is, mert hozama az előző évihez viszonyítva 20—25%-al alul maradt és minőségben nem felelt meg várakozásunknak, mind a mellett panaszra azért nincs okunk.

Mezőgazdaságunk termékei jó áron voltak értékesíthetők, sőt a zab, tengeri és burgonya a rendesen magasabb áron keltek el.

Boraink kereslete is élenkedett és nagy átlagban hektoliterenkint 20—26 koronáért találtak vevőre, de jobb minőségűek kivételesen 36 koronáig is voltak értékesíthetők.

Mindezek következtében közönségünk abba a kedvező helyzetbe jutott, hogy fizetési kötelezettségeinek minden megerősítés nélkül eleget tehetett, sőt egyesek tőkét is gyűjthettek.

A pénz Európa szerte megdrágult, de ennek hatása helyi piacunkon ez idő szerint még nem volt érezhető.

Annál inkább érezhetővé vált zilált politikai viszonyaink és megrendült alkotmányos államéletünk káros következményeként, a hazai értékpapírok árhanyatlása, mely mindazon pénzügyi intézeteket és köztük minket is, kik hazai értékpapírokkal bírnak, érzékenyen sújtott.

Összehasonlítva egyes üzletágaink állapotát az 1904 évihez, az tűnik ki, hogy a lefolyt évben előleg kölcsön üzletünk 8952 koronával, váltó kölcsön üzletünk 52179 K. 73 fillérrel és folyó számla kihelyezésünk 124639 K. 12 fillér apadást mutatnak, ellenben kezességgel bízt. kölcsön állományunk 8263 K. 43 fillérrel, jelzálog kölcsön állományunk 396727 K. 49 fillérrel, jelzáloggal biztosított törl. kölcsön állományunk 197163 K. 23 fillérrel, betét állományunk 450430 K. 62 fillérrel és folyó számla betét állományunk 12660 koronával emelkedtek.

Meg kell itt jegyeznünk, hogy váltó tárcánk apadása a megszigorított bíráló közvetelménye, míg folyó számlán kihelyezésünk apadása onnét ered, hogy az idegen pénzügyi intézeteknél folyó számlán, ugyiszólván haszon nélkül heverő tőke feleslegünkben a fentebb kitüntetett apadásnak megfelelő összegzet jelzálogos kölcsönökben gyümölcsözőbbé tennünk sikerült.

Ámha az utóbbi apadás reánk kétségtelen előnyét figyelmen kívül hagynánk is, mindeneket egybe vetve, a végeredmény az, hogy a lefolyt évben úgy a betét állományunk, mint a gyümölcsöző kihelyezésünk külön-külön közel fél millióval emelkedett.

Közgyűlési jóváhagyás reményében jótékony célokra az évközben összesen 175 koronát adtunk ki.

Mérlegünk tiszta nyeresége 77729 K. 28 fillért tesz ki.

Ez a nyereség, ha összehasonlítjuk az 1904. év 83835 K. 18 fillér nyereségével, 6105 K. 90 fillér csökkenést mutat. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy az 1904. év nyereség áthozata csak 8339 K. 30 fillér, míg az 1905. év nyereség áthozata 12787 K. 61 fillért tesz ki, a valódi csökkenés 10554 K. 21 fillérben állapítható meg.

A csökkenés oka négy körülményre vezethető vissza. Az egyik az, hogy az 1904. évi adónk a kincstár felebbezése folytán csak 1905. évben lett végérvényesen kivetve és mivel ily esetekben az előző évben kivetett adónak megfelelő összeg fizetendő be, ennélfogva az 1904. évre utóbb megállapított magasabb adót szintén 1905. évben kellett pótolnunk, minek következtében ezen évünk mérlegét 4095 K. 67 fillérrel több adó terhelte az előző évinél. A második körülmény az, hogy a míg az 1904. év 1064 K. 05 f. értékpapír árkülönbözeti nyereséggel záródott, addig az 1905. évben ugyanily nyereség helyett 5142 K. 31 f. veszteséget szenvedtünk és így ideiglenes mérlegünk csupán értékpapírjaink révén 6206 K. 36 fillérrel lett kedvezőtlenebbé. A harmadik körülmény az, hogy a lefolyt évben behajthatatlan követelésünk 3851 K. 56 fillérrel több volt az előző évinél és végül kismértékben házbőrünk csökkenése is érezhetővé vált.

Mindezek együttesen 14742 koronával csökkentették az évi mérlegünk nyereségét.

Végül a már évközben kiadott 175 koronán felül a jótékony célokra szánt 1000

koronánakfelosztását következőképpen javasolta a jelentés: A szekszárdi tűzoltó egyletnek 40 korona, a szekszárd-tolnamegyei négyeletnek 20 korona, a szekszárdi róm. kath. ovodának 20 korona, a szekszárdi belvárosi róm. kath. iskola szegény tanulóinak 20 korona, a szekszárdi újvárosi r. k. iskola szegény tanulóinak 20 korona, a szekszárdi alsóvárosi r. k. iskola szegény tanulóinak 20 korona, a szekszárdi ev. ref. iskola szegény tanulóinak 20 korona, a szekszárdi izraelita iskola szegény tanulóinak 20 korona, a tolnamegyei népiszkolák szegény tanulóinak az igazgatóság rendelkezésére 80 korona, a szekszárdi polg. iskola ösztöndíj alap gyarapítására 40 korona, a szekszárdi gőzfürdő létesítésére V-ik részletben 50 korona, egy Szekszárdon létesítendő ártézi kut költségeinek 2-ik részletében 200 korona, a helyi szegények segélyezésére 450 korona. Összesen 1000 korona. A jelentés utal rá, hogy az értékpapír árkülönbözetet voltaképpen nem is lehet veszteségnek tekinteni, mivel az árfolyamok a leltározás óta is javultak már. Ezután javaslatot tesz a 77729 kor. 28 fillér tiszta nyeresemény felosztására nézve.

A tervezetet már előzőleg közöltük, most csak azt említjük meg, hogy az igazgatóság részvényenként 30 korona (5%) kifizetését s rendkívüli tartalék-alapra 7000 kor., osztalékalapra 3000 kor. felrétételét javasolta a közgyűlésnek, továbbá, hogy 12560 kor. 27 f. nyeresemény új számlára vitessék át.

Ezután az igazgatóság kérte felmentését s miután megbízása lejárt, megköszönte a bizalmat s állását a közgyűlés rendelkezésére bocsátá.

A felügyelő bizottság jelentését Szondy István felügyelő bizottsági tag olvasta fel s ennek alapján a közgyűlés a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta s elrendelte az osztaléknak azonnal való kifizetését.

Goldberger J. Mór részvényes indítványát, hogy a napibiztosok napi díja, mint más intézeteknél már régebben megtörtént 4 koronáról 6 koronára emeltessék fel, s az ne mint eddig, a tantiemből fedeztessék, de az üzleti kiadások sorában nyerjen elszámolást, a közgyűlés, mint teljesen méltányost, egyhangu helyesléssel magáévá tette.

Ezután megejtették a tisztújítást közfelkiáltással. Megválasztották igazgatókká: Örfly Lajos, Hayt Gábor Schneiderbauer József, Leicht Lajos és dr. Steiner Lajos, felügyelő bizottsági tagokká: Tóth Károly, Szondy István, dr. Hirling Ádám. Ezzel a közgyűlés köszönetét nyilvánítva a közgyűlés elnökének, Bezerédy Pál elnökével szétoszlott.

A Tolnamegyei takarékos és hitelbank közgyűlése. Röviden már megemlékeztünk a Tolnamegyei takarékos és hitelbank közgyűléséről. Most a nagyszabású elnöki jelentésből még kiemeljük a következőket:

„Tisztelt Közgyűlés!

Mielőtt intézetünk lefolyt üzleteredményéről kötelességszerűleg beszámolnánk, sajnálatosul kell konstatálnunk, hogy nemcsak vidékünk, de az egész ország közgazdasági viszonyai az előző évekhez képest még inkább rosszabbodtak. Ha a szomszéd államok nemzetgazdasági viszonyait szemügyre vesszük, azt tapasztaljuk, hogy míg nálunk mindinkább fokozódó tespedés foglal teret: ott a fejlődés óriási mérvet ölt. Míg más államokban lázas tevékenység uralkodik a nyers-termények és gyártmányok kivitele körül, nálunk is nagy az export — emberanyag-munkaerőben. Szomorú jelenség biz ez. Nem csoda tehát, hogy Amerika — a hová az emberáradat főleg ömlik és mely jó idő óta, különösen gabona félékben a világpiacot uralja — a munkaerő növekedése folytán olcsóbban termel, mint eddig; míg nálunk munkashiány és bérharcz a termelést drágítja. De még félt, hogy a mostani zilált politikai viszonyok közt a Balkán-államokkal kötendő kereskedelmi szerződés — a Széll-Körber-féle egyezmény figyelmen kívül hagyásával — ismét Magyarország károsodásával fognak járn.

A mi intézetünk mult évi üzletmenetét illeti, megnyugvással jelenthetjük:

Az összforgalom mintegy 3 millióval emelkedett.

Csak a főüzletágakat említve: A jelzálogkölcson állaga 208.223 kor. 95 fill., a váltótárca pedig 172.389 kor. 32 fillérrel nagyobbodott. Ez tette lehetővé, hogy elkerülhetlenné vált 7.522 kor. 53 fill. veszteségek leírásának, az intézet birtokában levő állampapírok nevezetes árcsökkenésének dacára, továbbá hogy a rendkívüli felszökött kamatláb dacára, intézetünk eddigi tradícióihoz híven a kölcsönvevőkkel szemben csak ritkán és igen mérsékelten emelte a kamatlábat, mondjuk mindennek dacára az előző évben elért tiszta jövedelem nem kisebbedett, sőt emelkedett.

Külön felemlítendőnek tartjuk, hogy a lefolyt évben, egyrészt a város fejlődését, másrészt pedig a lakásüzemi által sokat szenvedett tisztviselői kar érdekét szem előtt tartva, Szekszárdon az ugynevezett „tisztviselői telep“ létesítését pénzügyileg lehetővé tettük, a mennyiben a legkedvezőbb feltételek mellett kölcsön nyújtása által a telep megvalósítását biztosítottuk.

Az intézet összes forgalma 1905. évben 19.782.707 kor. 30 fillér volt, váltó-kölcsön 1.659.301 korona 22 fillér. Jelzálog-kölcsön 1.454.949 kor. 27 fill. Folyó számla állománya 625.804 kor. 28 fill. Minden üzletágnál számottevő az emelkedés. A pénzüzet alaptőkéje 400 000, tartaléktőkéi 125.082 kor. 11 fillért tesznek ki.

A megejtett tisztújítás eredménye: Elnök gróf Széchenyi Sándor v. b. t. t. Az igazgatótanácsból kilépő Sztankoványi János, gróf Széchenyi Domokos, Dömök Péter és Fördös Dezső az igazgató tanács tagjaitól újabb megválasztottak. Hasonlóképpen újabb 3 évre megválasztottak az igazgatóság tagjaikat: Leopold Sándor, Ujfalussy Imre, dr. Hangel Ignác, Klinger Ferenc és dr. Leopold Kornél igazgatók, a felügyelő-bizottságba pedig: Perczel Dezső (elnök), Tomcsányi Lajos, Goldberger Arnold és dr. Kiss Ernő.

TANÜGYI HIREK.

Tanítóválasztás. A döbröközi rk. iskolaszék elhatározta, hogy a 6-ik tanítói állomást f. évi szept. 1-jére szervezi.

Távozó tanító. Kiss József nagydorogi községi iskolai tanító Jánosfalvára választott meg tanítót.

Tanítóválasztás. A döbröközi rk. iskolához Rejtzi Péter helyére Engels Ádám okl. tanító választott meg osztálytanítónak.

MULATSAGOK.

— **Ipartestületi bál.** A szekszárdi általános ipartestület folyó hó 3-án a rokkant és munkaképtelen iparosok segély alapja javára minden tekintetben sikerült bált rendezett. A szépen díszített teremben fesztelen jókedv uralkodott. A figyelmes rendezőség a megjelent hölgyeket csinos táncrenddel lepte meg. Jelen voltak asszonyok: Schiszter Károlyné, Kerner Mártonné (Zomba), Haspell Antalné, Hegyi Jánosné, Törő Istvánné, Bereczky Gyuláné, Hahn Ferenczné, Székelyi Józsefné, Hörich Nándorné, Vass Józsefné, öz. Bence Lőrinczné, Réber Mihályné, Gyimóthy Mártonné, Csillag Józsefné, Hevesi Pálné, Strott Józsefné, öz. Moizes Sándorné, Kazamér Ferenczné, Gáli Andrásné, Gyűszü Imréné, Panta Jánosné, Jilk Károlyné, Vitkovics Béláné, Rác Pálné, Fusz Ferenczné, Petrics Józsefné, Fekete Ferenczné, Szabó Dezsőné, Szőke Istvánné, öz. Mechtl Antalné, Konec Károlyné, Grószbauer Béláné, Schvertetzky Istvánné, Ferencz Józsefné, Ujvári Péterné, Kovács Mihályné, Kapitány Ferenczné, Kreskay Istvánné (Báta), Honorics Józsefné, Almásy Lajosné, Vass Antalné, Mike Józsefné, Szilágyi Ferenczné, Mucsenbacher Lipótné, Bogovics Mátyásné,

Falusi Mártonné, Hermann Ferenczné, Varga Jánosné, Mucsenbacher Ödönné. — Leányok: Strott Erzsike, Kiss Rozika (Hidja), Mucsenbacher Etelka, Ujvári Gizella, Kovács Mariska, Almásy Mariska, Gaál Katuska, Kreskay Erzsike (Báta), Hahn Juliska, Vass Annus, Vass Mariska, Kutas Mariska, Szilágyi Juliska, Fekete Erzsike, Szilágyi Katicza, Falusy Etelka, Bogovics Terike, Kerner Anna és Juliska (Zomba), Hotter Julia, Hegyi Juliska, Seres Juliska (Kölesd), Plank Margit, Csillag Mariska, Vass Erzsike, Gyimóthy Juliska Réber Annuska, Bence Terike, Bence Annus, Vesztergombi Etelka, Prantner Julia, Kovács Julia, Kazamér Juliska, Kazamér Emilia, Gáli Erzsike, Gáli Annuska, Gyűszü Erzsike, Jilk Mariska, Jilk Annuska, Klaszka Etelka (Mohács), Szőke Bözsi, Czay Paula (Tabód), Hahn Etelka és Panta Erzsike. A tánczestély bevétele 452 korona 80 fillér, kiadása 304 korona s így a testület iparos rokkant-alapja javára 145 kor. 80 fill. tiszta jövedelem jutott. A nemes czélra rendezett bála tiszteletjegyét megváltotta: Döry Pál 6 korona, Hazslinszky Géza 10, és Bodnár István 4 koronával. Jegyeiket megváltották: Máyer János 4, Schneider János 5, Mirth Gyula 2, Schneiderbauer József 5, id. Zsigmond Ferencz 3, Stokinger János 3, Hidassy Mátyás 2, Vaczek László 2, Bicsérdy József 2, Schwartz Keresztély 2, Vida József 2, ifj. Tóth Pál 2, Grószbauer Ferencz 2, Simon Ferencz 2 és Falusi József 2 koronával. Felülfizettek: ifj. Schvertetzky István 6, Schodits Ferencz 5, Almásy Lajos 3, Kreskay István 2, id. Tóth Pál 2, Papp István, Szilágyi Ferencz, Schiszler Károly, Bogovics Mátyás, Konec Károly, Komandinger József, Gyimóthy Márton, Fusz Ferencz, Vass József, Laskó Károly, Honorics József, Gaál Dezsőné, Gaál Katicza, Bereczky Gyula 1—1 koronát, Grószbauer Béla 80 f., Vitkovits Béla 50 f., Mike József 40 és Gyűszü Imre 40 fillért. A jószívű emberbarátoknak ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőbizottság.

Műkedvelő előadás. Az újvárosi róm. kath. olvasó- és ifjúsági egylet folyó hó 4-én megismételte a fővárosi lapok által is oly igen kiemelt kedves népszínművet, melyet Zachariásné Kallós Ilona irt s melynek dalai Dankó Pista hires népdal szerzőtől valók. A szereplők igen jól megállták helyüket. Özv. Fodorné komoly szerepét Czank Rozika igen jól játszotta, ugyszintén jó volt Pacskód István is, mint Fodor Lajos fiatal molnár gazda. Zsófi szerepét Kovács Katicza játszotta. Csinos megjelenése, szép és kedves csengő hangja feltűnést keltett. A közönség nem egyszer tapsolta meg Pacskód Istvánnal együtt. Párosan előadott dalaik különösen dicséretet érdemelnek. Tini varróleány szerepét László Rozika szépen adta. Csattanós dalait a közönség tapsokkal busásan jutalmazta. Mihály öreg molnár szerepében Mohai János ügyes komikusnak bizonyult s eredeti mozdulataival a legkomolyabb nézőt is megnevettette. Taksonyi János ügyes molnárinas volt. Tóth János mint bíró, Tieger Annuska mint Mihály felesége, Czank Juliska, Schmidt Erzsike, mint koszos lányok, Klézli Juliska és Dona Annuska, mint lakodalmas lányok igen szépen játszottak. Az öreg halász szerepében Hauszknacht János jól bele illett. Rendőr Szabó János, postásfi Pacskód Gábor, továbbá Kotsy Ferencz, Frei János, Bánovits Mihály, mint cigányok szintén jól megállották helyüket. Mint sugó Auválszky Teruska működött. Jelen sokan voltak, megjutalmazni óhajtván a nagy szorgalmat és a sok fáradságot. Nemes Győző tanító dicséretet érdemel fáradhatatlan buzgalmaért.

A „Bonyhádi Függetlenségi és 48-as Pártkör“ 1906 évi február hó 10-én a kör helyiségében (Hanstein vendéglő) saját pénztára javára két zenekar közreműködésével táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Személyjegy 1 korona. Családjegy 2 korona 50 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk és azokat hirlapilag nyugtázzuk. Rendező-bizottság: Csik József elnök. Alelnökök: Biczó Zsigmond, dr. Kanzler Antal,

Neumann Henrik, Potzner János, dr. Rákos Miksa és Schaub József. Pénztárnokok: Ermel Adolf és Löber János. Jegyző: Deutch Béla. Ellenőrök: Réder Henrik és Schramek Alajos. Czigányvajdák: Reinwald Henrik és Weber Lajos. S rajtuk kívül még 102 rendező-bizottsági tag.

Műkedvelő előadás. A faddi kath. ifj. egyesület február hó 4-én táncszal egybekapcsolat műkedvelő-előadást tartott, amely minden tekintetben sikerült. Szinre került: Ney K.: „A rablók“ című bohózata. A szereplők ügyesen voltak maszkírozva és kitűnően adták szerepeiket.

A Tolnai kör saját disztermében 1906 febr. 21-én táncszal rendez. Belépti díj: személyenkint 2 kor. Kezdeté 8 órakor. A zenét a szekszárdi Garay zenekara szolgáltatja.

Koresolya egyetli bál. Pakson a kaszinó összes termeiben folyó hó 7-én este a koresolya egyesület bált rendezett, mely igen jól sikerült. Ezen mulatságon képviselve volt egész Paks intelligenciája.

GAZDASÁG.

Gazdasági egyesületi közgyűlés.

A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület *Jeszenszky* Andor elnöklésével e hó 6-án tartotta meg évi rendes közgyűlését a vármegyei székház kis tanácstermében. A gyéren látogatott közgyűlést megelőzőleg, az igazgató választmány ülésezett és néhány fontosabb természetű folyó ügy elintézése után előkészítette a közgyűlés tárgyalásának anyagát.

A közgyűlés első tárgya az egyesület mult évi működéséről szóló elnöki jelentés volt. A tetszéssel fogadott és tudomásul vett terjedelmes jelentés részletesen ismertette a vármegye gazdasági munkáviszonyaiban, a mult évi gazdasági cseléd- és munkásbérharc nyomán keletkezett helyzetet, a bérharc okait és azokat az intézkedéseket, a melyeket a baj orvoslása végett a maga hatáskörében tett az egyesület. A programszerű működés eredményeinek ismertetése előtt sajnálatlaltal állapítja meg a jelentés, hogy amíg egyrészt a gazdaközönség támogatásának csekély taglétszámmal igazolt hiánya, az egyesület célja: a közvagyyonosodás előmozdítása felé való haladás anyagi eszközeinek fokozását akadályozta még mindig, addig másrészt a földmivvelésügyi m. kir. miniszteriumnak a bikaárendmények beszűntetése, mult évi rendelete még a működés eddigi medrét is szűkebb korlátok közé szorította és ezen kormányrendeletnek szarvasmarha tenyésztésünkre gyakorolt degeneráló hatása már is észlelhető. Annál nagyobb elismeréssel és köszönettel adózik a hivatalos vármegye közönségének azért az elhatározásáért, amelyből folyólag a gazdasági egyesület számára a vármegyei ebadó alapot terhelőleg rendszeresített állandó évi segélynek fölemelésével sietett az egyesület támogatására.

Az 1905. évi működés jelentősebb mozzanatai közül beszámol a jelentés:

a) az intelligens gazdák számára márczius 4-ik és 5-én rendezett gazdasági szak-előadások eredményéről;

b) a kisgazdák ismeretkörének bővítését célzólag a dunaföldvári gazdasági ismétlő iskola által rendezett gazdasági gép- és eszköz-bemutatáson való részvételtől és a szerzett tapasztalatokról;

c) a szarvasmarha tenyésztés népies irányának fejlesztését célzólag az egyesület által rendezett járási állatszemplék és a hőgyézi nagy díjazás.

d) a fillokszera által elpusztított hegyi szőlők újjáalakításának előmozdítását célzólag rendezett verseny eredményéről.

e) a titkári hivatal ügy forgalmáról és az ügykezelésről.

Az évi jelentésből kitűnik, hogy az a) pontnál 129.30, a b) pontnál (uti költség címén) 42, a c) pontnál 3498.90, és a d) pontnál 596.34 koronát, összesen tehát 4266.54 koronát áldozott a köznek az egyesület. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az adminisztráció évi költsége 3503.22 koronát tett ki: be kell

látunk, hogy a 251 tagot számláló egyesület áldozatkészsége jóval nagyobb annál a támogatásnál, amelyet a gazdaközönség részéről élvez.

A tárgyalás további folyamán a közgyűlés az igazgató választmány javaslatához képest:

1. megállapította az egyesület 1906. évi működési programját és költségvetését, a mely szerint

a) közvetíti a hozzá forduló vármegyei községek bikaszükségletét, az eddigelő követett eljárás szerint;

b) a szarvasmarha tenyésztés népies irányának fejlesztését célzólag járási állatszempléket tart és Hőgyészen nagy díjazást rendez az eddigi gyakorlat szerint és erre a célra költségvetésében 4500 koronát irányoz elő;

c) A baromfitenyésztés előmozdítása iránt akciót indít és az erre irányuló törekvést, a költségvetésébe illesztett 200 korona felhasználásáig, anyagilag is támogatja;

d) A trágya okszerű kezelésének a kisgazdák körében szükséges ismertetése és terjesztése céljából versenyt rendez, amelyben a kisgazdák által okszerűleg készített és kezelt trágya telepeket jutalmazza és erre a célra 400 koronát illeszt a költségvetésébe;

e) A szőlők újjáalakításának előmozdítása körül 10 éven át következetesen kifejtett akcióját, mivel az a kívánt eredményhez vezetett, beszünteti. Ellenben a borértékesítés előmozdítása tekintetében, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületével karöltve, tervet állapít meg a teendőkre nézve és a megállapítandó akciót a költségvetésébe ezen célra beillesztett 700 kor. erejéig anyagilag is támogatja;

f) igazgató választmányának egész testületével, mint vármegyei mezőgazdasági bizottsággal közremunkál a mezőgazdaságot közvetlenül érdeklő törvények és hatósági intézkedések szakszerű végrehajtása körül.

g) a rendelkezésére álló eszközökkel egyébként is minden irányban arra törekszik, hogy a mezőgazdasági érdekek érvényesüljenek és kielégítést nyerjenek.

Végezetül, az igazgató választmányának *Bartal* Béla indítványára alapított javaslatához képest, elhatározta a közgyűlés a magyar gazdaközönség szervezését célzó agrár-program kidolgozását, amely munkálat foganatosítására egyúttal bizottságot is alkotott és ezen bizottságba *Jeszenszky* Andor egyesületi elnököt, *Bartal* Béla, *Leopold* Sándor, *Sass* László ig. választmányi tagokat és *Molnár* József egyesületi titkárt választotta be.

A borértékesítés ügyének előkészítésére pedig szintén bizottságot alakított a közgyűlés és ezen bizottságba elnökül *Tóth* Károly; tagokul pedig: *Boross* Zoltán, *Fördös* Dezső, *Kollmann* Gyula, *Nits* István, *Sass* László, gróf *Széchenyi* Domokos, *Tenczlinger* Lajos, *Tiringer* Vilmos egyesületi tagokat választotta.

Molnár József.

Tenyészbikavásár Székesfejérvárott.

A fejérvármegyei gazdasági egyesület folyó hó 25-én Székesfejérvárott országos bikavásárt rendez, melyen különösen a köztenyésztésre szánt *pirostarka és magyarfajta* bikák lesznek igen keresettek. Felhívjuk e vásárra a megyebeli gazdaközönség figyelmét, mert a mi megyénk tenyészbikái az egész országban igen keresettek s ezen vásáron bizonyára jó áron fognak elkelní a megyénkbeli felhajtandó *pirostarka* tenyészbikák.

Tenyészbika árverés. Özv. *Dörgy* Vilmosné felső leperdi tenyésztéséből Felső-leperd pusztán 35 darab tisztavérű simenthali fiatal tenyészbikát árvereznek nyilvános szóbeli árverésen e hó 17-én (szombaton) délután 1 órakor. Felső-leperd a Dombóvár—kocsolai ut mellett fekszik, vasuti állomása Ujdombóvár, hova a vevők kívánságára az uradalmi számtartóság fogatokat is küld. Posta és sürgöny állomás Kocsola—Ódalmánd. Ezen országos hírv tenyésztésből való árverést a tenyésztők és különösen a községek figyelmébe ajánljuk.

Katonai roszkorpa. A földmivvelésügyi miniszterium tudomásra hozza a gazdáknak, hogy a katonai élelmezési raktárnál kitermelendő korpából a havonkénti termelés arányában az egész mennyiség fele mindig az élelmezési raktár területén levő gazdasági egyesületeknek tartott fenn. Erre a korpára csak kisgazdák tarthatnak igényt s főleg azok, kiknek állataik eltartása érdekében arra leginkább szükségük van. A kitermelendő mennyiség fele 1905 év november havában, 1906 év augusztus haváig áll rendelkezésükre. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtanak a gazdasági egyesületek.

Szerkesztői üzenetek.

G. G. Cziko. Köszönjük. Kérjük értesítéseit továbbra is.

Gy. J. Kurd. Köszönjük. Kérjük máskor is. O-y L. Némedi. Lam mennyi közérdekű dolog történni egy községben. Csak érzék kell a kiválogatáshoz. Bárha a többi kollegák is így tennének. Közel lehetne hozni egymáshoz a távollevő községeket, sőt egyesíteni érdekeik védelmére. Legszívesebben üdvözlöt.

V. V. A D-földvár. Sajaúljuk, de nem közölhetjük.

Ozora. Csakis olyan mulatságról emlékezünk meg, a melyről értesítést küldenek. Elvégre mindenütt ott nem lehetünk. Ilyet tehát nem lehet hibának felróni.

A kiadóhivatal üzenete. Többektől vettük a panaszt, hogy lapunk legutóbbi számát nem kapták meg. Mi rendesen expedíáljuk a számokat, felkérjük tehát olvasóinkat, hogy minden egyes szám elmaradását hozzák tudomásunkra egy-egy levelező lapon, hogy utána járassunk az elmaradás okának.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetlen jó nőm és anyánk elhunytá feletti mély fájdalomunkat részvétükkel enyhíteni kegyesek voltak, fogadják hálás köszönetünket.

Schall Mihály és családja.

HIRDETÉSEK.

Cziterázni

tanításhoz tanítót keresek. — Czim a kiadóhivatalban.

Fischl Lajos

butor- és épület-asz-

talos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Női kalap-divatterem

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Kalap-divatkülönlegességek bécsi és párisi modellekben; — menyasszonyi koszorúk és fátjolok; gyászkalapok és fátjolok, szalagok, virágok és egyéb díszes különlegességek Nagy raktár gyászkalapokban.

Frának Jánosné divatárusnő.

15 szám.

1906 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbírósnak 1904 évi Fh. 2575 számú végzése következtében Engl Bernát és társa budapesti (V. ker. sétaterutca 6 sz.) lakos javára, **Stern Mór gyulaji lakos ellen** 76 kor. 62 fill. s jár. erejéig 1905 évi nov. hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 819 kor. 80 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkek, pálinka, üres hordók, kádak, fatörzsek s.b. melyek a bírói zár alól feloldva nem lettek, nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a tamási-i kir. árásbírósg 1906 évi V. II. 4/2 számú végzése folytán 76 kor. 62 fill. tőkekövetelés, ennek 1904 évi november hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 32 kor. 42 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Gyulaj községben alperes lakásán és üzlet helyiségében leendő megtartására 1906 évi február hó 19-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamásiban, 1906 évi febr. hó 2 án.

Kiss Róberth,
kir. bír. végrehajtó.

Ház eladás.

A **Kossuth Lajos-utcában** levő 989. számú ház, mely áll: 2 szoba, 1 konyha és kamrából és 20 öl pinceszől, — szabad kézből eladó.

Bővebbet 2-3

Dinzer Ferencz tulajdonosnál.

Tóth Károly-féle óborok

palaczk számra kaphatók

GAUSZER ÁDÁM delikatessze üzletében
Szekszárdon. 4-4

1900. évi szekszárdi vörösbor
7/10 liter, palaczkja 1 K 20 f.
1903. évi fehérbor 1/1 liter palaczkja " 90 "
Muskatály (muscat alexandrienne)
7/10 liter palaczkja 1 " — "
Zöld szilváni 7/10 liter, palaczkja — " 80 "
1 liter ó siller " 70 "

Üres üvegek 10 fillérjével visszavétetnek.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereskedelmi Ujság“ kiadásában megjelent a

Vásári zsebnaptár

Husipari és állatforgalmi évkönyv 1906-ra

és az előfizetők az idén is teljesen ingyen kapják meg. Tartalmazza: A fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átszámítva. — A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővítve. A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. A magyar és a külföldi állatpiacok kivi eli módozatait és az üzletszokásokat. A szavatossági időhatárokat. A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait. A vágóhídi és husvizsgálati szabályokat. A fogyasztási adót. Az ipartörvénynek a husiparra vonatkozó rendelkezéseit. Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzékuaplót stb. Előfizetési ára: félévre 6 kor. Az Évkönyvet csak előfizetők kaphatják meg, könyvpiacra egyáltalán nem kerül.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereskedelmi Ujság“ kiadóhivatala Budapest, IX., Ferencz-kört 13. sz. alatt van. 3-3

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít köszvényt, eszút, rheumát és egyéb meghűlésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

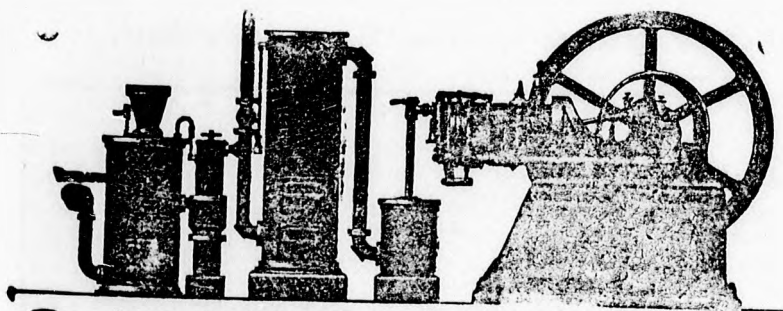
Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árengedményben részesülnek.

18-52

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasútöde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomotók, szilv-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

16-52

Ha köszvényben, reumában szenved,

ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg **Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,**

mely eszút, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derék-fájást, kezek és lábak gyengeségét, ités, erőtlenes, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrejtőbb bajoknál is, melyeknél sem fűrdő, sem gyógyszer nem használható. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában
Győr, Baross-ut 24. szám.

Budapesti főraktár: **Török József** gyógyszer-tárában
Budapest, VI., Király-u 12. és Andrássy-ut 26.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Csallád“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Csallád“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

16-52

Részletfizetésre

Porzellán és üveg szervizek, lámpák, china ezüst. Kérésre képes színes ábrák ingyen. Ugyanott urazok felvételnek, kik rendeléseiket, kereskedőket és bemeseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világhíres szegedi paprika 3 fnt utánvétellel.

Ivánkóvits Károly és Fia Szegeden. 16-52

Villamos és gőzre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón inon és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zené-akadémia házi hangszere készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszere, hur stb. stb., míg **REMÉNYI** legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapest-ről, Király-utca 58 sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszőrőn és olcsón. 16-52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesen ingyen.

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe). 16-52

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer: ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, eszút, rheumát, fog- és hátfájást, lábszagot, köhikét, gyomorfájást, szíval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel. Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca, Budapest: **Török József** gyógyszer-tárában, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedró,** melyről a legrejtőbb idők alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel. 16-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST,

VI., Teréz-kört 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 16-52

Levélpapírok
egyszerű és gyönyörű diszobozokban a legolcsóbb áron szerelhetők be
BÁTER JÁNOS
könyvnyomdájában
SZEKSZÁRDON

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít összkői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálók válaszbélyeg ellenében. 29—52

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

PASKUSZ EMIL

építési vállalkozó
tetőcserép- és
épületfaraktári:

SZEKSZÁRD, Vásártér.

Interurbán-telefon 17.

FADD, Templom-utca.

Alapított 1885-ben.

SZŐLŐKARÓ

jelenleg olcsóbb, mint tavaszkor, raktáron van:

**gömbölyű vörösfenyő
félgömbölyű vörösfenyő
hasított vörösfenyő
gömbölyű fenyőfa
fűrészelt fenyőfa
fűrészelt tölgyfa
hasított tölgyfa** 2-3

**tölgyfakerítés és lugaszlopok;
hornyolt és közönséges cserépszindely; cementlapok, kutfedővályu; tölgyfahordók stb.**

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatosa ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit béki-tette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömegek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 37-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és
küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok
10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569),

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kínos Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olesó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 48 fillér. 1 literes palaczk 40 fillér. 1/2 literes palaczk 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Ká mán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon **özv. Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

29—52

Eladó.

- Elhunyt **Háry Ede** hagyatékát képező:
1. Bartina-utczában levő 6 szobás s mellékhelyiségekkel el látott **lakóház.**
 2. Jobb-remetén levő kitűnő fekvésű első rendű 4 holdas **ojtvány szőlő, présházzal** s présházi berendezéssel.
 3. Pinczesoron levő **boros pincze** kényelmes présházzal.
 4. 25 hektoliter 1-ső rendű **fehér bor,** 30 hektoliter kitűnő **siller bor.**

Bővebb felvilágosítást nyújt

HÁRY BÉLA számtiszt **Szekszárdon.**

A varrógép csak akkor varrógép,

ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló
**Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin**
varró- és műhímzőgép
és családi
Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti
**Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin**
iparos varrógépeket
adunk el
10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhímzés tanítását szakképzett műhímzőnőnk díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecsckavágók, darálók, repavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

32—32